

Maakuntahallitus

19.11.2018

AIKA 19.11.2018 Klo 09:00 - 13:40

PAIKKA Kainuun liitto, kokoushuone Kanerva, Kauppakatu 1, 87100 Kajaani

KÄSITELLYT ASIAT

§	Otsikko	Sivu
163	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
164	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
165	Uudet, innovatiiviset ja laadukkaat mittaukset sekä prosessit osana biojalostus- ja kaivosteollisuuden arvoketjua	7
166	HYTELI - Hyvinvoinnin, terveydenhoidon ja liikunnan innovaatioalustat	13
167	Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus	19
168	Talousraportti 10/2018 ja tulosennuste vuodelle 2018	22
169	Talousarvio 2019 ja talous- ja toimintasuunnitelma 2019-2020	23
170	Kainuun työvoimatarpeen ennakointi - Kainuun vahvuudet, haasteet ja työvoimatarve toimialoittain -selvitys	26
171	Kainuun maakuntakaavan tarkistaminen 2030 kaavaluonnos, vastineet lausuntoihin	29
172	Kainuun liiton lausunto Uusimaa-kaava 2050 luonnoksesta	31
173	Sopimus työvoiman yhteisestä käytöstä/viestintäpäällikkö	33
174	Edustajan nimeäminen Metsähallituksen hallituksen jäseneksi ajalle 1.4.2019 - 31.3.2022	35
175	Edustajien nimeämiset Kainuun koulutusasiain neuvottelukuntaan vuodelle 2019	39
176	Edustajien nimeämiset Kainuun Venäjä -strategiaryhmään vuodelle 2019	41
177	Talven ja kevään 2019 kokouspäivät	43
178	Tiedoksi merkittävät asiat	44
179	Pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset	45
180	Viraston antamat lausunnot ajalla 16.10.2018 - 12.11.2018	46

KOKOUSAIKA 19.11.2018 klo 09:00 - 13:40

OSALLISTUJAT

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Päätöksentekijät	Korhonen Timo	9:00 - 12:17	puheenjohtaja	Poistui § 170 käsittelyn aikana
	Aavakare Eila	9:00 - 13:40	jäsen, 1. vpj	Puheenjohtaja § 170-180 käsittelyn ajan
	Tolonen Tarja	9:00 - 13:15	jäsen, 2. vpj	Poistui § 172 käsittelyn jälkeen
	Huttu-Juntunen Terttu	9:00 - 12:41	jäsen	Poistui § 171 käsittelyn aikana
	Kortelainen Juha	9:00 - 13:40	jäsen	
	Nieminen Markku	9:00 - 13:40	jäsen	
	Oikarinen Markku	9:00 - 13:40	jäsen	Poissa esteellisenä § 166 käsittelyn ajan
	Ojavuo Maarit	9:00 - 13:40	jäsen	
	Peltola Harri	9:00 - 13:40	jäsen	
	Rauhala Maarit	9:00 - 13:40	jäsen	
	Räisänen Aki	9:00 - 13:40	jäsen	Poissa esteellisenä § 166 käsittelyn ajan
	Suutari Eero	9:00 - 12:22	jäsen	Poistui § 170 käsittelyn aikana
Poissa	Sarparanta Tiina	mv:n 1. vpj		
Muut osallistujat	Mulari Matti	9:00 - 13:40	mv:n pj	
	Piirainen Raimo	9:00 - 13:40	mv:n 2. vpj	
	Malinen Pentti	9:00 - 13:40	maakuntajohtaja	Poistui § 169 aikana klo 11.28, saapui § 174 aikana klo 13.19
	Halonen Paula	9:00 - 13:40	hallintopäällikkö / pöytäkirjanpitäjä	
	Heikkinen Hannu	9:00 - 13:23	suunnittelujohtaja	Esittelijä § 169-173, poistui § 175 käsittelyn aikana
	Ponnikas Jouni	9:00 - 13:26	aluekehitysjohtaja	Poissa § 165-169 ja 171 käsittelyn ajan, poistui § 174 käsittelyn aikana
	Immonen Heikki	10:04 - 10:46	EU-hankekoordinaattori	Läsnä § 165-166 käsittelyn ajan

ALLEKIRJOITUKSET

Puheenjohtaja
Timo Korhonen
§:t 163-169

Puheenjohtaja
Eila Aavakare
§:t 170-180

Pöytäkirjanpitäjä
Paula Halonen

KÄSITELLYT ASIAT

163 - 180

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

___/___ 2018

___/___ 2018

Markku Oikarinen
§:t 163-165, 167-180

Maarit Ojavuo

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Kainuun liitto, Kauppakatu 1, 2. krs., 87100 Kajaani, perjantaina
30.11.2018 klo 8-15

___/___ 2018

Paula Halonen, pöytäkirjanpitäjä
hallintopäällikkö

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

MH § 163

Kainuun liiton hallintosäännön 13 luvun 103 §:n mukaan kokouskutsu on lähetettävä viittä päivää ennen kokousta, elleivät erityiset syyt ole esteenä. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään sähköpostitse jäsenille, varajäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä.

Tämä esityslista on postitettu 15.11.2018.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus toteaa kokouksen sääntöjen mukaan koolle kutsuksi ja päätösvaltaiseksi.

Maakuntahallitus myöntää läsnäoleville asiantuntijoille läsnäolo- ja puheoikeuden.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

MH § 164

Kainuun liiton hallintosäännön 13 luvun 123 §:n mukaan pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua toimielimen jäsentä jollei toimielin ole muuta päättänyt.

Hallintosäännön 123 §:n mukaan pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Maakuntahallitus on päättänyt 28.08.2017 § 109 pöytäkirjan sähköisestä tarkastuksesta seuraavasti. Pöytäkirjanpitäjän varmentama pöytäkirja lähetetään sähköpostitse maakuntahallituksen kokouksen puheenjohtajalle hyväksymistä varten. Puheenjohtaja ilmoittaa sähköpostilla hallintopäällikölle ja sihteerille pöytäkirjan hyväksymisestään. Puheenjohtajan hyväksymisilmoituksen jälkeen pöytäkirja lähetetään sähköpostilla pöytäkirjantarkastajille, jotka ilmoittavat sähköpostilla tarkastuksestaan hallintopäällikölle ja sihteerille. Pöytäkirjan hyväksymistä koskevat sähköposti-ilmoitukset liitetään pöytäkirjaan ja puheenjohtaja allekirjoittaa tarkastetun pöytäkirjan hallintosäännön 123 §:n mukaisesti.

Kainuun liiton hallintosäännön 13 luvun 124 §:n mukaan maakuntahallituksen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kuntayhtymän verkkosivuilla siten kuin kuntalaissa tarkemmin säädetään.

Maakuntahallitus hyväksyi 25.02.2013 kokouksessaan periaatteet, että pöytäkirjantarkastus suoritetaan kiertävällä tavalla aakkosjärjestyksessä.

Lisätietoja asiasta antaa hallinto- ja talouspäällikkö Paula Halonen, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Markku Oikarinen ja Maarit Ojavuo.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Markku Oikarisen ja Maarit Ojavuon.

Merkittiin tiedoksi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen tietojohdaja

Timo Mäkikyrön ja yksikön päällikkö Risto Leppäsen esitys
ajankohtaisista liikenneasioista.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR)	§ 36	12.11.2018
Maakuntahallitus	§ 165	19.11.2018

Uudet, innovatiiviset ja laadukkaat mittaukset sekä prosessit osana biojalostus- ja kaivosteollisuuden arvoketjua

243/00.01.05.06/2018

MYR § 36

Hakijan edustaja Jarkko Rätty, Oulun yliopisto, tulee MYR kokoukseen esittelemään hanketta.

Hakijana on Oulun yliopisto. Osatoteuttaja Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy.

Kaivannaistoiminnalla on olennainen merkitys maakunnan elinkeinoelämälle ja toimialan kehitys on vahvaa liikevaihdon kasvun näkökulmasta (kasvua 64 % edellisvuodesta). Kaivannaistoimialan merkitys Kainuun maakunnalle on suuri myös kaivannaistoiminnassa olevan henkilöstömäärän kasvua mitaten (v. 2017 kasvua 22 % edellisvuoteen verrattuna). Kestävän kaivannaistalouden yleistavoitteena on, että Kainuuseen luodaan kestävästi kasvava kaivannaistalusteri, joka yhdistää alan tutkimuksen, kehittämisen ja innovaatiot sekä yritystoiminnan koordinoituksi yhteistyöksi ja kehittämistoiminnaksi. Kainuussa on kaksi merkittävää kaivosyhtiötä ja lisäksi Sotkamo Silver tullee aloittamaan kaupallisen tuotannon alkuvuodesta 2019. Kainuu toimii täten hyvin mahdollisena pilotointikohteena uudelle kehitettävälle teknologialle. Mahdollinen akkukemikaalien tuotanto Terrafame yhtiön kautta lisää tarpeita kehittää uusia prosessimittauksia Kainuulaisen kaivossektorin käyttöön.

CEMIS 2019-2020 -kehittämishankkeen tavoitteena on kasvattaa toimijoiden kansainvälinen, kansallinen ja yritysrahoitus vuosien 2019-2020 aikana kukin 3 M euroon (yht. 9 M euroa). Ohjelman viidessä yhteishankkeessa kehitetään vähintään 15 uutta teknologiaa, joista kaupallistetaan vähintään 4 teknologiaa, ja joiden pohjalta perustetaan vähintään 4 uutta yritystä. Lisäksi näistä kehitetään uusia palvelu- tai tuoteaihoita vähintään 4 kpl. Julkaisuissa tavoitteena on jatkaa aktiivista toimintaa, siten että sekä tieteellisiä että ammattijulkaisuja julkaistaan noin 50 kpl 2 vuoden aikana. Näistä kehittämisohjelman projektien osuus on 5-10 tiet. julkaisua ja 4-9 ammattijulkaisua. Yhteistyöyrityksiä hankkeissa on vähintään 46 kpl. Uusia TKI-työpaikkoja hankkeiden kautta syntyy vähintään 5 kpl toimijoille.

Hankkeen keskeinen tavoite on vähentää teollisuuden hiilidioksidipäästöjä kehittämällä mittausratkaisuja bioenergiatuotannon ja kaivosteollisuuden prosessien optimointiin. Hankkeessa lisäksi on tavoitteena fermentointiosaamisen kehittäminen (bioetanolin tuotanto) ja siihen liittyvän jo olemassa olevien pilottimittakaavan laitteistojen modernisointi. Yhtenä konkreettisenä tavoitteena on AI- ja koneoppimisympäristöjen omaksuminen siten, että ymmärretään millaista da-

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR)	§ 36	12.11.2018
Maakuntahallitus	§ 165	19.11.2018

tan täytyy olla ja miten siten tulee käsitellä, että saadaan haluttu toimenpide aikaiseksi. Lisäksi selvitetään kuinka mittausepävarmuus voitaisiin todentaa kun sovelletaan tekoälyä tai koneoppimista. Hanketta on valmisteltu tiiviisti keskeisten Kainuulaisten yritysten kanssa ottaen huomioon heidän tarpeet.

Hankkeen päätavoitteina ovat:

- 1) Fermentointilaitteistojen rakenteellinen ja ohjelmallinen päivitys sekä tutkimusosaamisen kehittäminen vastaamaan alueen biotaloussektorin yritysten tarpeita. (vähähiilisten tuotteiden, palveluiden ja tuotantomenetelmien kehittämistä).
- 2) Kehittämällä uusi reaaliaikainen mittausmenetelmä vaahdotusmekaanien monitorointiin johtaen tehokkaampaan erotusprosessiin. (vähähiilisten tuotteiden, palveluiden ja tuotantomenetelmien kehittämistä).
- 3) Tukea alueen kestävästä kehitystä hyödyntämällä alueen raaka-ainevirtoja tehokkaammin ja kehittämällä uusia innovaatioita sivuvirtojen hyödyntämiseen (luodaan alueellisia materiaali- ja energiavirtojen hyödyntämistä tukevia verkostoja sekä yhteistyömuotoja).
- 4) Kehitetään uusi mittausratkaisu jäteveden kokonaistoksisuuden mittaukseen, johtaen pienempiin päästöihin ympäristöä kohtaan (uusien vähähiilisten tuotteiden, materiaalien ja tuotantomenetelmien prototyyppejä, pilotointeja ja demonstraatioita).
- 5) Sovelletaan jo kehitettyjä mittalaiteratkaisuja täysin uusien käyttökohteiden mittauksissa (kestävä kehitys).

Erityisenä kohderyhmänä ovat alueen mikro-, pk-yritykset ja globaalit ns. veturiyritykset. Yhteistyössä yritysten kanssa testataan kehitettyjä mittausratkaisuja loppuasiakkaiden sovelluskohteissa (pk-yritykset ja globaalien yritysten yhteistyösopimus yrityksissä). Uusille toimintaa Kainuussa suunnitteleville ja aloittaville yrityksille viestitään alueen tutkimusorganisaatioiden mahdollisuuksista yhteistyöhön.

Keskeinen kohderyhmä on myös Oulun yliopiston Mittaustekniikan yksikön MITY ja VTT MIKES metrologian (MIKES) henkilöstö. Heidän osaaminen kehittyy ja läheinen yhteistyö yritysten kanssa mahdollistaa uusien start-up yritysten syntymisen innovaatioiden pohjalta. Lisäksi muiden CEMIS toimijoiden (CSC, KAMK ja Jyväskylän yliopisto) kanssa tehdään yhteistyötä ja TÄRY hankkeen kautta yhteistyö konkretisoituu pilottiasteelle.

Hankkeen toimenpiteet jakaantuvat viiteen työpakettiin; 1. Mallin-
nusosaaminen syventäminen yritysten tarpeisiin, 2. Uudet innovaatiot biotuoteteollisuuteen, 3. Prosessimittaukset biotuoteteollisuuteen ja kaivannaisteollisuuteen, 4. Mittauksiin liittyvän analytiikan ja laadunvarmistuksen kehitys, 5. Kaupallistaminen ja viestintä

Hankkeen keskeisimmät tulokset ovat kehittää ja pilotoida kolme

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR)	§ 36	12.11.2018
Maakuntahallitus	§ 165	19.11.2018

uutta mittausteknologiaa sekä kehittää uutta osaamista ja pilotointi ympäristö metsäteollisuuden sivuvirtojen prosessointiin. Lisäksi hankkeessa opitaan hyödyntämään tekoälyä ja koneoppimista mittaustietojen käsittelyssä. Ymmärretään miten dataa pitää käsitellä tekoälyratkaisuissa, sekä opitaan käyttämään jo olemassa olevaa dataa soveltaen - mittausratkaisuissa.

Numeraaliset tulostavoitteet:

2 keksintöilmoitusta
 enemmän kuin 2 tieteellistä julkaisua tai posteria
 5 seminaariesitelmää
 2 kaupallistettua innovaatiota
 yli 5 KV hankehakemusta, joista 1-2 saa rahoituksen vuosien 2020-2021 aikana. Saadun rahoituksen määrä on yhteensä 300 000 €.

Hankkeen tuotosindikaattorit:

Yritykset, jotka tuovat markkinoille uuden tai aiemmasta versiosta merkittävästi kehitetyn vähähiilisyttä edistävän tuotteen tai materiaalin	5
Yhdyskuntien vähähiilisyttä edistävät uudet ratkaisut	3
Yrityksissä toteutettavat vähähiilisyttä edistävät demonstraatiot	7
Tutkimus- ja kehittämisinstituutioiden vetämään hankkeeseen osallistuneet yritykset	19
Yrityksissä säästetty energia MWH/v	18 500
Yritykset, jotka käynnistävät t&k&i-toiminnan tai t&k&i-yhteistyön yliopistojen, korkeakoulujen tai tutkimuslaitosten kanssa	7

Hankkeen suunniteltu toteutusaika on 1.1.2019-31.12.2020 ja kokonaiskustannusarvio on 949 062 €, josta Kainuun liitolta haetaan TL 2 EAKR-rahoitusta 664 344 €. Kuntien rahoitusta on 158 466 euroa, toimijoiden omarahoitusta 56 333 euroa ja suoraa yritysten rahoitusta 69 919 euroa.

Rahoitussuunnitelma yhteensä	2019	2020 Yhteensä	Enintään %
EU/valtio TL 2	333 574	330 769	664 344 70,00
Kajaanin kaupunki, Sotkamon kunta	79 239	79 227	158 466 16,70
Muu julkinen hakija	28 749	27 583	56 333 5,94
Yksityinen	34 972	34 947	69 919 7,37
Yhteensä	476 534	472 526	949 062 100,00
Kustannusarvio yhteensä	2019	2020 Yhteensä	
Henkilöstökulut	362 543	352 562	715 105
Ostopalvelut	9 500	11 500	21 000
Muut kustannukset	20 730	20 600	41 330
Flat rate	87 011	84 616	171 627

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR)	§ 36	12.11.2018
Maakuntahallitus	§ 165	19.11.2018

Kaikki kulut yhteensä

479 784 469 278 949 062

Hanke on Suomen rakennerahasto-ohjelman Kestävää kasvua 2014-2020 mukainen ja toteuttaa erityistavoitetta 3.1. Pk-yritysten energiatehokkuuden edistäminen tuottaen, uusia vähähiilisempiin ratkaisuihin tähtääviä innovaatioita ja teknologiaratkaisuja alueen teollisuuden ja elinkeinoelämän tarpeisiin. Hanke tukee myös Kainuun-ohjelman strategisia tavoitteita ja hallitusohjelman tavoitteita.

Hanketiimi kokouksessaan 31.10.2018 kävi keskustelut hankkeen sisällöstä ja rahoituksesta. Todettiin, että on vielä tarvetta selvittää/tarkentaa mm. hankkeen tavoitteita. Heikki Immonen on asian osalta yhteydessä hakijaan. Edellytyksellä, että tarvittavat selvitykset/tarkennukset saadaan, hanketiimi puoltaa hankkeen rahoittamista.

MYR sihteeristö käsitteli hankeasiaa kokouksessaan 2.11.2018 ja käydyn keskustelun pohjalta totesi, hankkeen tavoitteita/tuloksia tulee täsmentää. Lisäksi hankkeen panostuotosuhde ei ole realistinen mm. hankkeen kustannusarviota tulee pienentää ja arvioida hankkeeseen osallistuvien/tarvittavien henkilöiden määrä (HTK).

MYR sihteeristö puolsi hankkeen rahoittamista edellytyksellä, että edellä esitetyt muutosesitykset on huomioitu hankkeen valmistelussa.

Hakija on huomioinut hanketiimissä ja MYR sihteeristössä esille tulleet asiat ja päivittänyt siltä osin hankehakemuksen.

Erillisliitteenä on valintaesitys, jossa tarkempi selvitys hankkeen sisällöstä ja tavoitteista.

Lisätietoja asiasta antaa Kainuun liitosta aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas, puh. 040 574 0804.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) puoltaa hankkeen rahoittamista.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):

Puollettiin ehdotuksen mukaisesti.

MH § 165
19.11.2018

Asiaa tulee maakuntahallitukseen esittelemään hakijan edustaja tutkimuspäällikkö Jarkko Rätty, Oulun yliopisto.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR)	§ 36	12.11.2018
Maakuntahallitus	§ 165	19.11.2018

Erillisliite nro: 1

Lisätietoja asiasta antaa Kainuun liitosta aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas, puh. 040 574 0804 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus valtuuttaa aluekehitysjohtajan tekemään rahoituspäätöksen seuraavin ehdoin:

Maakuntahallitus päättää myöntää hankkeelle vuodelle 2019 rahoitusta 333 574 € (70 %), kuitenkin enintään TL 2 EAKR 220 781 € ja valtion rahoitusta 112 793 € jäljempänä olevan rahoitussuunnitelman osana.

Valtuuttaa aluekehitysjohtajan tekemään erikseen vuoden 2020 rahoituspäätöksen hankkeen edistymisen mukaan.

Rahoitussuunnitelma yhteensä	2019	2020	Yhteensä	Enintään %
EU/valtio TL 2	333 574	330 769	664 344	70,00
Kajaanin kaupunki, Sotkamon kunta	79 239	79 227	158 466	16,70
Muu julkinen hakija	28 749	27 583	56 333	5,94
Yksityinen	34 972	34 947	69 919	7,37
Yhteensä	476 534	472 526	949 062	100,00

Kustannusarvio yhteensä	2019	2020	Yhteensä
Henkilöstökulut	362 543	352 562	715 105
Ostopalvelut	9 500	11 500	21 000
Muut kustannukset	20 730	20 600	41 330
Flat rate	87 011	84 616	171 627
Kaikki kulut yhteensä	479 784	469 278	949 062

EAKR/valtion rahoitusta voidaan käyttää aikavälillä 1.1.2019-31.12.2020 hankkeelle hyväksyttävien projektisuunnitelmaa toteuttavien kulujen kattamiseen.

Maakuntahallitus:

Tutkimuspäällikkö Jari Rätty Oulun yliopistosta esitteli hanketta.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

Ote

Paloniemi Oili

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR)	§ 37	12.11.2018
Maakuntahallitus	§ 166	19.11.2018

HYTELI - Hyvinvoinnin, terveydenhoidon ja liikunnan innovaatioalustat

244/00.01.05.06/2018

MYR § 37

Hakijan edustaja Anni Hakkarainen, Jyväskylän yliopisto, tulee esittelemään hanketta MYR kokoukseen.

Hakijana on Jyväskylän yliopisto.

Hanke on yksi viidestä rinnakkaisesta CEMIS 2019-2020 -kehittämishankkeesta. Hanketta koordinoi Jyväskylän yliopiston Vuokatin liikuntateknologian yksikkö (JYU). Osatoteuttajia ovat Oulun yliopiston Kajaanin yliopistokeskuksen Mittaustekniikan yksikkö (MITY), Kajaanin Ammatti-korkeakoulu (KAMK), VTT MIKES Metrologia (VTT MIKES) ja CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy:n (CSC).

CEMIS 2019-2020 -kehittämishankkeen tavoitteena on kasvattaa toimijoiden kansainvälinen, kansallinen ja yritysrahoitus vuosien 2019-2020 aikana kukin 3 M euroon (yht. 9 M euroa). Ohjelman viidessä yhteishankkeessa kehitetään vähintään 15 uutta teknologiaa, joista kaupallistetaan vähintään 4 teknologiaa, ja joiden pohjalta perustetaan vähintään 4 uutta yritystä. Lisäksi näistä kehitetään uusia palvelu- tai tuoteaihoita vähintään 4 kpl. Julkaisuissa tavoitteena on jatkaa aktiivista toimintaa, siten että sekä tieteellisiä että ammattijulkaisuja julkaistaan noin 50 kpl 2 vuoden aikana. Näistä kehittämisohjelman projektien osuus on 5-10 tiet. julkaisua ja 4-9 ammattijulkaisua. Yhteistyöyrityksiä hankkeissa on vähintään 46 kpl. Uusia TKI-työpaikkoja hankkeiden kautta syntyy vähintään 5 kpl toimijoille.

HYTELI - hyvinvoinnin, terveydenhoidon ja liikunnan innovaatioalustat - hankkeen tavoitteena on teknologisesti edistyneiden innovaatioalustojen ja -ympäristöjen kehittäminen ja näissä tapahtuvan kansainvälisen tason teknologiaosaamisen sekä kilpailukyvyn kasvattaminen Kainuussa.

Hankkeen lähtökohtana on hyödyntää alueellisen CEMIS-konsortion poikkitieteellistä osaamispohjaa alueen elinkeinojen kannalta tärkeissä teemoissa tai kohteissa, kuten ennaltaehkäisevä terveydenhoito (terveysteknologia, ravitsemusterveys, älykäs kotihoito) sekä Vuokatin huippu-urheilu ympäristö ja liikuntamatkailu. Teemat ovat lisäksi oleellisia Kainuun mittaustekniikan osaamisen kehittämiseksi, kansainvälisen TKI-tason ja -kilpailukyvyn nostamiseksi, hyvinvoinnin ja matkailun elinkeinojen kehittämiseksi, mutta tärkeitä myös kansallisesti ja kansainvälisesti.

Kehittämällä innovaatioalustoja ja -ympäristöjä viedään eteenpäin teknologiavalmiutta sekä osaamispohjaa, joiden pohjalta on mahdol-

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR)	§ 37	12.11.2018
Maakuntahallitus	§ 166	19.11.2018

lista reagoida nopeasti yrityskentän tarpeisiin ja kasvattaa näin ollen palveluliiketoimintaa sekä synnyttää uusia työpaikkoja.

Hankkeen tuloksena kehittyneitä innovaatioalustoja hyödynnetään sekä innovaatioiden kaupallistamisen (mm. proof-of-conceptit) kautta, että kehittämällä innovaatioympäristöissä tapahtuvaa palveluliiketoimintaa yhteistyössä yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa, sekä panostamalla siihen, että mittaustulokset ovat laadukkaita ja vertailukelpoisia.

Hanke sisältää merkittäviä ja korkeatasoisia uusia avauksia ja kansainvälisen tason erikoisosaamista, kuten vanhusten vajaaravitsemus ja avaus lisäravinnepuolella - puuteollisuuden sivuvirtojen hyödyntäminen terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen – jonka taloudellinen merkitys Kainuulle on parhaassa tapauksessa huomattava.

Hankkeessa hyödynnetään myös kansainvälisen ja aasialaisen talviurheiluyhteisön ennen näkemättömän suurta kiinnostusta Vuokatia kohtaan, ja nostetaan siihen vielä lisäkierroksia.

Hankkeen toiminnot muodostuvat seuraavista tehtäväpaketeista:

TP1 Terveysteknologian innovaatioalustat:

Ikääntyvän väestön ravitsemusterveys (mm. puumateriaalin sivuvirran hyödyntäminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, b) Leimattomat biosensorimittaukset ja muut uudet pikamittausteknologiat, c) Terveysteknologian innovaatioiden laadunvarmennus, d) Älykäs kotihoito -järjestelmät

TP2 Liikuntateknologian innovaatioalustat - laboratoriosta kentälle:

a) Miniatyyriratkaisujen kokeilua anturiteknologioissa hiihtoon ja ampuma-hiihtoon, mm. printattavat sensorit, b) Mittausteknologia: mm. propulsiokomponentin (ts. eteenpäin vievä komponentti) määrittäminen hiihdossa, arvokisasimulaatiot, c) Reagointi kentän tarpeisiin: Suomen Olympiakomitea- ja lajiliittoyhteistyö sekä yritysyritys yhteistyö,

TP3 Data-analytiikka, tekoäly ja koneoppiminen:

a) Hankeorganisaatioiden osaamisen lisääminen, b) Pilotit: Älykäs kotihoito, dynaaminen tasapaino, hiihdon propulsiokomponentti, c) Datafuusion menetelmien hyödyntäminen: 3D-mallinnukseen pohjautuva visualisointi- ja suunnittelutyökalu alueen tai tilan visualisointiin,

TP4 Tulosten hyödyntäminen:

Kansallinen ja kv-hankevalmistelu hankkeen tulosten pohjalta, viestintä, verkostoituminen ja julkaisutoiminta.

Hankkeen tulokset

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR)	§ 37	12.11.2018
Maakuntahallitus	§ 166	19.11.2018

- 2 kaupallistettua terveysteknologian tuotetta - joko pikatesti tai ravintolisä – toinen tuote pitkän aikavälin tulos vuoteen 2021 mennessä (MITY)
- 2 kaupallistettua palveluanalytiikan tuotetta (MITY)
- 4 uutta palveluliiketoiminnan työpaikkaa: MITY 3 kpl - kaksi hankkeen aikana, yksi hankkeen päätyttyä, KAMK 1 kpl
- 1 liikuntateknologian spin-off -yritys tai tuote (JYU)
- Hankkeen tulosten pohjalta on saavutettu kansallinen hankerahoitus 1,7 M€.
- Hankkeen tulosten pohjalta on saavutettu kansainvälinen hankerahoitus 1 M€.
- 2–3 pienempää rahoitusta hankeaiheen jatkokehitykselle, kuten proof-of-concept -tyyppiset rahoitukset, säätiöt & rahastot, valtakunnalliset haut pienempänä partnerina verkostoissa (MITY)
- 10 kpl uusia yritys yhteistyökumppaneita (koko hankekonsoortio)
- 3 tieteellistä vertaisarvioitua artikkelia kansainvälisissä lehdissä (MITY)
- 2 Ammattilehtijulkaisua (koko hankekonsoortio)
- Miniatyrisoitu, monistettava, aidoissa käyttöympäristöissä testattu hiihtosauvan anturointi
- Kaksi kenttäolosuhteissa testattua prototyyppi anturointia: rullasuksi ja ampumahiihtoase

Hankkeen tuotosindikaattorit

Uudet tuella aikaansaadut t&k&i-työpaikat; 4 kpl

- Innovaatioympäristöissä tapahtuneen teknologiavalmiuden ja palveluliiketoiminnan kasvun myötä.

Tutkimus- ja kehittämisinstituutioiden vetämään hankkeeseen osallistuneet yritykset: 10 kpl

- Hankkeen aikana mukaan tulleet terveys- tai liikuntateknologian alan yritykset sekä innovaatioalustojen kehittymisen myötä rakentunut TKI-hankevalmistelu yhdessä yritysten kanssa (MITY 6 kpl, JYU 2 kpl, KAMK 2 kpl)

Yritykset, jotka käynnistävät t&k&i-toiminnan tai t&k&i-yhteistyön yliopistojen, korkeakoulujen tai tutkimuslaitosten kanssa: 5 kpl

- Innovaatioalustojen teknologiavalmiuden ja palveluliiketoiminnan kehittymisen - myötä syntynyt TKI-yhteistyö yritysten kanssa.

Uudet innovaatioalustat: 3 kpl

- Hyvinvointi- ja terveysteknologia: Puuteollisuuden sivuvirroista hyvinvointia ja terveyttä edistävien raaka-aineiden eristäminen, ravitsemuksen monitorointi, innovaatioiden laadunvarmennus, älykäs kotihoito
- Data-analytiikka, koneoppiminen ja tekoäly: datafuusiomenetelmien hyödyntäminen, tekoälyn ja koneoppimisen menetelmien halluun ottaminen yritysten tarpeisiin

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR)	§ 37	12.11.2018
Maakuntahallitus	§ 166	19.11.2018

- Liikuntateknologian ja huippu-urheilun innovaatioympäristö Vuokassa: reagointi kentän tarpeisiin, mittaustekniikan edelleen kehitys ja laadunvarmennus

Innovaatioalustoissa kehitetyt ja pilotoidut tuotteet tai palvelut: 10 kpl

- Terveysteknologia: 1. Puuteollisuuden sivuvirroista hyvinvointia ja terveyttä edistävien raaka-aineiden eristäminen (tuoteidea, palveluanalytiikka), 2. ravitsemuksen monitorointi (tuoteidea, palveluanalytiikka), 3. biosensoripikamittaukset (tuoteidea), 4. innovaatioiden laadunvarmennus (T&K-yhteistyömahdollisuus, palveluanalytiikka), 5. älykäs kotihoito (tuoteidea)

- Data-analytiikka, koneoppiminen ja tekoäly: 6. datafuusiomenetelmien hyödyntäminen (tuoteidea: eri lähteistä kerätyn datan hyödyntäminen alueen tai tilan visualisointiin), 7. tekoälyn ja koneoppimisen menetelmien haltuun ottaminen yritysten tarpeisiin (T&K-yhteistyömahdollisuus, palvelu)

- Liikuntateknologian ja huippu-urheilun innovaatioympäristö Vuokassa: 8. propulsiokomponentin määrittäminen hiihdossa (palvelu), 9. mittaustekniikan edelleen kehitys ja laadunvarmennus (T&K-yhteistyömahdollisuus), 10. Mobiiliapplikaatio ampumahiihdon harjoitteluun/testaukseen (tuoteidea).

Hankkeen suunniteltu toteutusaika on 1.1.2019-31.12.2020 ja kokonaiskustannusarvio on 1 452 000 €, johon haetaan Kainuun liitolta TL 2 EAKR/valtion rahoitusta yht. 1 016 401 €.

Rahoitussuunnitelma yhteensä	2019	2020	Yhteensä
EAKR/valtio TL 2	513 834	502 566	1 016 400
Kuntarahoitus	110 401	107 980	218 381
Muu julkinen rahoitus	109 814	107 406	217 219
Yhteensä	734 048	717 952	1 452 000

Kustannusarvio yhteensä	2019	2020	Yhteensä
Henkilöstökulut	562 801	551 216	1 114 017
Ostopalvelut	11 073	10 667	21 740
Kone- ja laitehankinnat	1 000	1 000	2 000
Muut kustannukset	24 099	22 775	46 874
Flat rate	135 075	132 294	267 369
Kaikki kulut yhteensä	734 048	717 952	1 452 000

Hanke on Suomen rakennerahasto-ohjelman Kestävää kasvua 2014-2020 mukainen ja toteuttaa erityistavoitetta 4.1. Tutkimus-, osaamis- ja innovaatiokeskittymien kehittäminen alueellisten vahvuuksien pohjalta.

Hanketiimi kokouksessaan 31.10.2018 kävi keskustelut hankkeen sisällöstä ja rahoituksesta. Todettiin, että on vielä tarvetta selvittää/tarkentaa mm. hankkeen tavoitteita ja budjettia. Heikki Immonen on asian osalta yhteydessä hakijaan.

Edellytyksellä, että edellä tarvittavat selvitykset/tarkennukset saa-

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR)	§ 37	12.11.2018
Maakuntahallitus	§ 166	19.11.2018

daan hanketiimi puoltaa hankkeen rahoittamista.

MYR sihteeristö käsitteli hankeasiaa kokouksessaan 2.11.2018 ja käydyn keskustelun pohjalta totesi, hankkeen tavoitteita/tuloksia tulee täsmentää. Lisäksi hankkeen panostuotossuhde ei ole realistinen mm. hankkeen kustannusarviota tulee pienentää ja arvioida hankkeeseen osallistuvien/tarvittavien henkilöiden määrä (HTK).

MYR sihteeristö puolsi hankkeen rahoittamista edellytyksellä edellä esitetyt muutokset on huomioitu hankkeen valmistelussa.

Hakija on huomionnut hanketiimissä ja MYR sihteeristössä esille tulleet asiat ja päivittänyt siltä osin hankehakemuksen.

Erillisliitteenä on valintaesitys, jossa tarkempi selvitys hankkeen sisällöstä ja tavoitteista.

Lisätietoja asiasta antaa Kainuun liitosta aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas, puh. 040 574 0804.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) puoltaa hankkeen rahoittamista.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):

Puollettiin ehdotuksen mukaisesti.

MH § 166
19.11.2018

Asiaa tulee maakuntahallitukseen esittelemään hakijan edustaja hankekoordinaattori Anni Hakkarainen, Jyväskylän yliopisto.

Erillisliite nro: 2

Lisätietoja asiasta antaa Kainuun liitosta aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas, puh. 040 574 0804 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus valtuuttaa aluekehitysjohtajan tekemään rahoituspäätöksen seuraavin ehdoin:

Maakuntahallitus päättää myöntää hankkeelle vuodelle 2019 rahoitusta 513 834 € (70 %), kuitenkin enintään TL 2 EAKR 367 025 € ja valtion rahoitusta 146 809 € jäljempänä olevan rahoitussuunnitelman osana.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR)	§ 37	12.11.2018
Maakuntahallitus	§ 166	19.11.2018

Valtuuttaa aluekehitysjohtajan tekemään erikseen vuoden 2020 rahoituspäätöksen hankkeen edistymisen mukaan.

Rahoitussuunnitelma yhteensä	2019	2020 Yhteensä	Enintään %
EAKR/valtio TL 2	513 834	502 566 1 016 400	70,00
Kuntarahoitus	110 401	107 980 218 381	15,04
Muu julkinen rahoitus	109 814	107 406 217 219	14,96
Yhteensä	734 048	717 952 1 452 000	100,00

Kustannusarvio yhteensä	2019	2020 Yhteensä	
Henkilöstökulut	562 801	551 216	1 114 017
Ostopalvelut	11 073	10 667	21 740
Kone- ja laitehankinnat	1 000	1 000	2 000
Muut kustannukset	24 099	22 775	46 874
Flat rate	135 075	132 294	267 369
Kaikki kulut yhteensä	734 048	717 952	1 452 000

EAKR/valtion rahoitusta voidaan käyttää aikavälillä 1.1.2019-31.12.2020 hankkeelle hyväksyttävien projektisuunnitelmaa toteuttavien kulujen kattamiseen.

Maakuntahallitus:

Hankekoordinaattori Anni Hakkarainen Jyväskylän yliopistosta esitteli hanketta.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Aki Räisänen ja Markku Oikarinen ilmoittivat olevansa esteellisiä ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

Ote

Paloniemi Oili

Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus

MH § 167

Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsauksen tarkoituksena on arvioida Kainuun aluekehityksen tilannekuvaa, nostaa esiin ajankohtaisia ja ennakoitavissa olevia edunajamistehtäviä sekä käydä keskustelua tulevilla maakuntahallituksen kokouksissa käsiteltävistä asioista.

1) Maakunta- ja sote-uudistuksen valtakunnallinen ja Kainuun valmistelutilanne

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintöluonnos valmistui ja julkistettiin 7.11.2018. Sen keskeisistä muutoksista lakiesityksiin on tehty VM:n ja STM:n toimesta muistio (8.11.2018), joka on nähtävissä verkko-osoitteessa:

https://alueuudistus.fi/artikkeli/-/asset_publisher/sosiaali-ja-terveysvaliokunnan-mietintoluonnos-julkaistiin

Kainuun väliaikaisen valmistelutoimielimen seuraava kokous pidetään 26.11.2018. Parhaillaan valmistellaan toiminnan organisointia ja tavoitteita vuodelle 2019. Valmistelujohtajan tehtävä tulee avoimeksi 1.1.2019 Jaana Korhosen siirtyessä Kainuun ELY-keskuksen ylijohdajan virkaan.

2) Siltasopimuksen valmistelun tilannekatsaus

TEM on ohjeistanut siltasopimuksen valmisteluprosessia seuraavasti:

Hallituksen budjettiriihessä linjattiin siltasopimusmallin käyttöönottoamisesta uusilla alueilla. Valtion sekä Kainuun, Pirkanmaan ja Pohjois-Savon kanssa valmisteltavia siltasopimuksia varten asetetaan työryhmä, jonka puheenjohtajana toimi elinkeinoministeri Mika Lintilä. Yksi yhteinen työryhmä mahdollistaa uusien siltasopimusalueiden keskinäisen vuoropuhelun ja vertaisoppimisen. Mukaan on kutsuttu myös em. alueiden seutukaupungit, joiden osaavan työvoiman saatavuuden tukemiseen voidaan ottaa mallia ns. siltasopimuksesta budjettiriihen kirjauksen mukaisesti.

Työryhmän kokoukset pidetään Helsingissä 28.11.2018 klo 09.00–10.30 ja 23.1.2019 klo 09.30–11.00. Kokouksiin on mahdollista osallistua myös etänä skype-yhteyden välityksellä. Ensimmäiseen kokoukseen toivotaan kultakin alueelta esitystä ajatuksista siltasopimukseen mukaan nostettavista asioista. Taustana voi tutustua selvitysmies Esko Ahon laatimaan raporttiin positiivisesta rakenne-muutoksesta sekä siihen perustuen laadittuun Lounais-Suomen siltasopimukseen osoitteessa

<https://tem.fi/positiivisen-rakennemuutoksen-edistaminen>.

Työskentelyn valmistelua varten kootaan valtion ja alueiden edustajista pieni, epävirallinen sihteeristö. Kustakin maakunnan liitosta ja ELY-keskuksesta pyydetään viimeistään 31.10 tietoa sihteeristön työskentelyyn osallistuvasta henkilöstä. Kainuun liitosta sihteeristöön on nimetty aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas.

3) Valmistautuminen maakuntajohtajien puheenjohtajuuteen vuonna 2019

Suunnitelmissa on mm. puheenjohtajuusvuoden kokous- ja vierailu-aikataulut, ulkomaan vierailumatka Grüne wochelle Berliiniin sekä syyskokous Kainuussa.

4) Ministeri Lintilän vierailu Kajaanissa 19.11.2018

Maakuntajohtaja osallistuu osaan vierailun ohjelmasta.

5) Itä-Suomen neuvottelukunnan asiat

Itä-Suomen neuvottelukunnan seuraava kokous pidetään 12.12.2018 Helsingissä. Kokouksessa hyväksytään Itä-Suomen hallitusohjelmataavoitteet. Hallitusohjelmataavoitteiden osaksi on tarkoitus liittää liikenteen strategisten vaikuttamishankkeiden lista. Lista hankkeista on laadittu neuvottelukunnan vastuumaakunnan toimesta yhteistyössä Itä-Suomen maakunnan liittojen liikenneasiantuntijoiden kanssa.

Itä-Suomen erityiskysymyksiin liittyen ministeri Anu Vehviläinen on kutsunut koolle Itä-Suomi -ilta nimellä tilaisuuden 21.11., johon kutsuttuna osallistuu maakuntajohtaja. Liikenneasiat ovat myös osa tämän tilaisuuden ohjelmaa ja siihen osallistuu myös ministeri Berner.

Erillisliitteenä Itä-Suomen hallitusohjelmataavoitteiden Liite 1 Liikenneinfrastruktuurihankkeet.

Erillisliite nro: 3

6) Brysselin joulutorin ohjelma valmistunut (mediainfot)

7) Muut mahdolliset ajankohtaiset asiat

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation ja tarvittaessa käy evästyskeskustelua edunajamista koskevista asioista.

Maakuntahallitus:

Pöytäkirjan tarkastajat:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi
maakuntajohtajan ehdotuksen.

Talousraportti 10/2018 ja tulosennuste vuodelle 2018

MH § 168

Talouden seurantaan varten maakuntahallitukselle raportoidaan kuukausittain Kainuun liiton taloustilanteesta. Tuloslaskelmat (koko Kainuun liiton ja vastuualueiden tasolta) esityslistan erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 4

Lisäksi on arvioitu Kainuun liiton tulosennuste vuodelle 2018 niillä tiedoilla mitkä ovat tällä hetkellä käytössä. Tulosennuste esityslistan erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 5

Lisätietoja asiasta antaa hallintopäällikkö Paula Halonen, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi talousraportin 10/2018 ja tulosennusteen vuodelle 2018.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Maakuntahallitus
Maakuntahallitus

§ 155
§ 169

22.10.2018
19.11.2018

Talousarvio 2019 ja talous- ja toimintasuunnitelma 2019-2020

234/02.02.00/2018

MH § 155

Kainuun liiton toimintaa suunnitelmakaudella 2019-2020 on esitelty yleisellä tasolla Kainuun kunnille kuntakierroksilla elokuussa. Lisäksi vuoden 2019 talousarvion laadintanäkymiä on esitelty yleisellä tasolla Kainuun kunnille kuntakierroksilla elokuussa.

Maakuntahallitus käsittelee ensimmäisen kerran talousarvioluonnoksen 22.10.2018 kokouksessaan. Kainuun kuntien kanssa on käyty raamineuvottelu kuntien maksuosuuksista 03.09.2018.

Lopullinen talousarvioesitys sekä toiminta- ja taloussuunnitelma 2019-2020 tuodaan maakuntahallituksen käsiteltäväksi 19.11.2018 kokoukseen sekä tarvittaessa 03.12.2018 kokoukseen ja maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi 17.12.2018 kokoukseen.

Kainuun liiton talousarvion laadintaan vaikuttaa sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu. Maakuntauudistuksen pitäisi tulla voimaan tämän hetkisen tiedon mukaan 01.01.2021 ja tällöin myös Kainuun liiton toiminta nyky muodossa päättyisi.

Suunnitelmavuosina 2019-2020 Kainuun liiton perustehtävät pysyvät entisellään.

Talousarvioluonnos tuloslaskelmamuodossa jaetaan oheismateriaalina maakuntahallituksen jäsenille.

Lisätietoja asiasta antaa hallintopäällikkö Paula Halonen, p. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi talousarvioluonnoksen ja evästä Kainuun liiton virastoa toimintasuunnitelman ja talousarvion jatkolaadinnassa.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

MH § 169

Maakuntahallitukselle on esitelty alustavaa talousarvioluonnosta 22.10.2018 kokouksessa. Talousarvio sekä toiminta- ja taloussuun-

Maakuntahallitus	§ 155	22.10.2018
Maakuntahallitus	§ 169	19.11.2018

nitelma ovat olleet Kainuun liiton virastossa johtoryhmän valmistelussa ja käsitelty henkilöstökokouksessa 13.11.2018. Talousarvio vuodelle 2019 ja talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2019-2020 esitellään maakuntahallitukselle 19.11.2018 kokouksessa. Maakuntahallituksella on mahdollisuus käsitellä talousarviota ja talous- ja toimintasuunnitelmaa tarvittaessa vielä 03.12.2018 kokouksessa. Maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi talousarvio ja talous- ja toimintasuunnitelma tulee 17.12.2018 pidettävään kokoukseen.

Kainuun liiton talousarvion 2019 toimintatuotot ja toimintakulut ovat molemmat yhteensä 6 244 345 euroa. Määrärahavarauksiin tulee yli 70 %:n korotukset edelliseen vuoteen verrattuna. Korotukset selittyvät maakuntauudistusta varten varatuilla määrärahoilla.

Tulopuolella Kainuun kuntien maksuosuudet tulevat olemaan vuonna 2019 yhteensä 2 456 194 euroa, missä on huomioitu kuntien ja kuntayhtymien raamineuvottelussa 03.09.2018 päätetty 2,2 %:n korotus (vrt. vuonna 2018 kuntien maksuosuus yhteensä 2 402 158 euroa). Tulopuolella tuet ja avustukset määrärahavaraus vuodelle 2019 on 3 774 926 euroa ja muiden tuottojen 13 225 euroa. Tuissa ja avustuksissa näkyvät maakuntauudistukseen liittyvät tuet (vuoden 2018 talousarviossa tukien ja avustusten varaus oli 1 081 187 euroa ja muiden tuottojen 119 494 euroa).

Menopuolella Kainuun liiton henkilöstökustannuksia varten varataan vuodelle 2019 yhteensä 1 794 567 euron määräraha (muutos +10,81 % verrattuna vuoteen 2017). Palvelujen ostoja varten varataan 3 977 852 euron määräraha, missä näkyy maakuntauudistusta varten varattujen määrärahojen kasvu. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroitten määräraha on 53 900 euroa (muutos -12,83 % vuoteen 2018). Menopuolen avustuksille varataan 97 422 euron määräraha vuodelle 2019. Muita toimintakuluja varten varataan 300 604 euroa (muutos +70,8 % vuoteen 2018).

Maakuntauudistuksen määrärahavaraukset on tehty koko vuodelle 2019, koska talousarvion laadintahetkellä ei vielä tiedetä maakuntauudistuksen väliaikaishallinnon toiminnan aloittamisen ajankohtaa. Vuoden 2019 aikana tehdään talousarviomuutoksilla tarvittavat muutokset maakuntauudistuksen määrärahavarauksia koskien (määrärahavarausten poistaminen).

Talousarvio vuodelle 2019 ja talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2019-2020 on erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 6

Lisätietoja asiasta antaa hallintopäällikkö Paula Halonen, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntahallitus	§ 155	22.10.2018
Maakuntahallitus	§ 169	19.11.2018

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus hyväksyy Kainuun liiton talousarvion vuodelle 2019 ja talous- ja toimintasuunnitelman vuosille 2019-2020 erillisliitteen mukaisesti ja esittää sen edelleen maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi.

Maakuntahallitus antaa virastolle valtuudet tehdä kokouksessa päätetyt sekä tarpeelliset stilistiset ja tekniset korjaukset talousarvioon ja talous- ja toimintasuunnitelmaan.

Maakuntajohtajan kokouksessa muutettu ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee talousarvion 2019 ja talous- ja toimintasuunnitelman 2019-2020 valmistelun tiedoksi ja päättää jatkaa asian käsittelyä seuraavassa kokouksessa.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan muutetun ehdotuksen.

Merkittiin tiedoksi, että maakuntajohtaja Pentti Malinen poistui kokouksesta klo 11.28 tämän asian käsittelyn aikana.

Maakuntajohtajan kokouksesta poistumisen jälkeen asian esittelijänä toimi suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen.

Kainuun liiton hallintosäännön 13 luvun 115 §:n mukaan esittelijän ollessa poissa tai esteellinen toimii esittelijänä hänen sijaisekseen määrätty.

Kainuun työvoimatarpeen ennakointi - Kainuun vahvuudet, haasteet ja työvoimatarve toimialoittain -selvitys

146/00.01.05.06/2017

MH § 170

Konsulttiyhtiö FCG Oy on tehnyt Kainuun liiton ja Kainuu Edun rahoittaman RekryKainuu -hankkeen tilauksesta selvityksen: Kainuun työvoimatarpeen ennakointi, Kainuun vahvuudet, haasteet ja työvoimatarve toimialoittain (2018). RekryKainuu on Euroopan sosiaalirahaston rahoittama Kainuun liiton ja Kainuun Etu Oy:n kaksivuotinen (2017-2019) yhteishanke työntekijöiden ja työpaikkojen kohtaamisen edistämiseksi.

Selvityksen tarkoituksena on kuvata Kainuun työvoimatarpeet toimialoittain ja arvioida niiden muuttumista tulevaisuudessa. Ennakoinnissa on kaksi aikahorisonttia, vuodet 2022 ja 2030. Eläköityvien vaikutus työmarkkinoihin arvioidaan 4 vuoden välein 2022, 2026, 2030 ja lisäksi vuoden 2040 tilanne. Vuoteen 2040 ulottuva ennuste pohjautuu väestöennusteeseen, vuoden 2030 arviossa huomioidaan VATT:n laatima työpaikkakehityssennuste.

Selvitys perustuu tilastotietoihin, eri toimijoiden laatimiin väestö-, talous- ja toimialaennusteisiin sekä Kainuun työnantajille osoitettuun kyselyyn ja haastatteluihin. Kysely lähetettiin yli 600:lle työnantajalle. Vastauksia tuli 99, joista yrityksiä oli 90 ja julkisia toimijoita 9. Kyselyn lisäksi alueen suurimmat työnantajat haastateltiin, haastatteluita tehtiin 6 kpl. Haastatteluista neljä tehtiin isoille julkisille työnantajille. Yksityisiä yrityksiä haastateltiin kaksi. Kainuun neljä suurinta työnantajaa ovat mukana aineistossa joko kyselyn tai haastatteluiden kautta.

Väestön kokonaismuutos vaikuttaa suoraan ostovoimaan ja siten mm. kaupanalan työpaikkoihin ja rakentamiseen. Väestörakenteen muutos vaikuttaa työpaikkojen määrään mm. koulutuksessa ja terveydenhuollossa. Kainuussa väestö on vähentynyt vuodesta 2003 vuoteen 2017 vajaalla 10 000 henkilöllä eli 11 %.

Kainuun noususuhdanteessa työttömyys on taittunut ja odotukset ovat koholla. Uusia investointeja on syntynyt ja niitä on lisää suunnitteilla. Nousukausi on jo vaikeuttanut riittävän työvoiman saamista kasvuhaluisille yrityksille. Globaalit trendit tukevat Kainuun luonnollista kilpailukykyä. Ennustettu väestökehitys ei kuitenkaan tue työpaikkojen määrän kasvua, työikäisten määrä on Kainuussa laske-massa nopeasti. Selvänä riskinä on, että mahdollisuudet jäävät osin hyödyntämättä työvoimapulan takia.

Paikallinen työvoima ei näyttäisi riittävän Kainuussa 2020-luvun alussa edes nykyisiin työpaikkoihin, koska eläkepoistuma on paljon

suurempi kuin työmarkkinoille tulevat ikäluokat. Uusien suurten investointien vaatimaa työvoimaa ei ole riittävästi paikallisesti saatavilla. Lähestyttäessä vuotta 2030 jopa peruspalveluiden järjestäminen voi vaarantua työvoimapulan takia nykyisten kehityskulkujen jatkueissa. Trendiskenaariossa terveys- ja sosiaalipalveluihin tarvitaan noin uutta 300 ammattilaista vuoteen 2030 mennessä ja tämän lisäksi korvattavana on alan eläkepoistuma noin 1000 henkilöä. Sosiaali- ja terveystalveissa tuottavuuden ja vaikuttavuuden nosto on tämänkin vuoksi erittäin tärkeää.

Kyselyssä noin 70 % vastanneista organisaatioista arvioi toimintansa kasvavan vuoteen 2022 mennessä. Työvoimatarpeeseen pyritään vastaamaan selvästi useimmiten palkkaamalla kotimaista työvoimaa, mikä on vaikeaa, koska myös muilla alueilla työvoimapula on kasvualoilla akuutti. Toiseksi yleisin vaihtoehto vastata kasvuhaasteeseen on lisätä työn tuottavuutta. Kolmanneksi suosituin menetelmä on lisätä alihankintaa, jolla voidaan ylittää paikallisen työvoiman asettamat kasvurajat.

Vastanneista yli kaksi kolmannesta ei pitänyt eläköitymisiä ongelmana. Eläköityminen aiheuttaa kuitenkin jo nyt haasteita kriittisissä työntekijäryhmissä sekä teollisuudessa, että julkisessa palvelutuotannossa. Ilmeisesti Kainuulaisissa yrityksissä ei ole täysin havahduttu nopeasti pienevien ikäluokkien haasteeseen.

Selvästi suurimmaksi haasteeksi rekrytoinnissa mainittiin työvoiman ammatillinen osaaminen ja työvoiman saatavuus ylipäättään. Kokonaisuutena työvoiman saatavuus on suuri haaste alueen yrityksille. Toimintaa saadaan ylläpidettyä, mutta kasvunäkymiin rekrytointivaikeudet vaikuttavat laajasti. Tyypillisin rekrytointikanava on omien työntekijöiden kautta rekrytointi. Menetelmä on tehokas, mutta ei ratkaise alueen työvoimapulaa.

Lähivuosille on suunnitteilla investointeja joiden yhteinen työpaikka-vaikutus välillisten työpaikkojen kanssa olisi kaikkien investointien toteutuessa noin 3000 työpaikkaa. Poismuuton vähentäminen ja tulomuuton edistäminen muodostuvat keskeiseksi toimenpiteeksi turvata riittävä työvoimavaranto yritysten käyttöön, jotta yritykset uskaltaavat myös jatkossa investoida Kainuussa.

Uudet suunnitellut suurinvestoinnit voivat toteutua, jos alueen työvoiman väheneminen saadaan pysäytettyä ja samalla muilta aloilta vapautuu työvoimaa investoiville toimialoille. Tämä luo myös lisätarvetta uudelleen kouluttautumiselle. Potentiaalisena työvoimaa lisäävänä ryhmänä voivat olla paluumuuttajat. Kotimaista työvoimaa ei kuitenkaan ole todennäköisesti riittävästi saatavilla ja työvoimaa on etsittävä myös ulkomailta sekä kehitettävä alihankintaketjuja. Uudet investoinnit voivat toteutua myös siten, että uusien työpaikkojen houkuttelevuus on niin suuri, että työvoimaa siirtyy muilta toimialoilta ja muista yrityksistä. Tällöin työpaikat keskittyisivät kasvaville aloille

vielä nykyistä vahvemmin. Tavoitteena tulisi kuitenkin olla tuotantorakenteen monipuolisuus.

Selvityksessä laadituista neljästä skenaarioista peruslähtökohtana, ilman aktiivisia toimenpiteitä suunnan muuttamiseksi ja kasvun varmistamiseksi, voi pitää trendiskenaarion toteutumista. Taantuma-skenaariota ei voida poissulkea, jos väestötappio ei tyrehdy ja investointien edellytykset eivät toteudu.

Nykyisten yritysten toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi, uusien investointien mahdollistamiseksi ja peruspalveluiden ylläpitoa varten on kehittävä uusia työvoiman saatavuuteen parantamiseen tähtäviä toimenpiteitä. Ensimmäisenä on tunnistettava koko toimijaketässä, että työvoimapula on todellinen haaste Kainuulle.

Tutkija Jarno Parviainen FCG Konsultointi Oy esittelee tutkimuksen ja aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas pitää lyhyen kommenttipuheen-vuoron.

Lisätietoja asiasta antaa aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas, puh. 040 574 0804 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi informaation, keskustelee aiheesta ja sopii mahdollisista jatkotoimista siihen, miten tutkimuksen tulokset huomioidaan osaavan työvoiman turvaamiseen liittyvissä prosesseissa, kuten siltasopimus ja TOPSUn toteuttaminen.

Maakuntahallitus:

Tutkija Jarno Parviainen FCG Konsultointi Oy:stä esitteli selvitystä.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Puheenjohtaja Timo Korhonen poistui kokouksesta klo 12.17 tämän asian käsittelyn aikana.

Kokouksen puheenjohtajana tästä asiasta lähtien toimi maakuntahallituksen I varapuheenjohtaja Eila Aavakare.

Kainuun maakuntakaavan tarkistaminen 2030 kaavaluonnos, vastineet lausuntoihin

112/10.02.00/2017

MH § 171

Kainuun maakuntavaltuusto päätti 1.6.2015 käynnistää maakuntakaavan laatimisen Kainuun kokonaismaakuntakaavan tarkistamiseksi. Maakuntahallitus päätti asettaa Kainuun maakuntakaavan 2030 kaavaluonnoksen julkisesti nähtäville kokouksessaan 11.6.2018.

Kainuun maakuntakaavan 2030 luonnos on ollut julkisesti nähtävillä 27.6. – 31.8.2018 välisen ajan Kainuun kuntien ja kaupunkien ilmoitustaululla sekä Kainuun liiton verkkosivuilla ja Kainuun liiton kansliassa. Maakuntakaavaluonnoksesta on pyydetty lausunto yhteensä 147 eri taholta. Siitä on saatu 46 lausuntoa ja 21 mielipidettä. Kainuun liiton alueidenkäytön vastuualue on käsitellyt saadut lausunnot ja mielipiteet sekä valmistellut ehdotukset niitä koskeviksi vastineiksi.

Kainuun maakuntakaavan tarkistamisen 2030 kaavaluonnosta koskevat lausunnot ja mielipiteet sekä niihin laaditut vastine-ehdotukset esitellään kokouksessa.

Erillisliitteenä on yhteenveto Kainuun maakuntakaavan tarkistamisen 2030 kaavaluonnosta koskevista lausunnoista ja mielipiteistä sekä ehdotukset vastineiksi.

Erillisliite nro: 7

Lisätietoja asista antaa suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen, puh. 044 710 0864 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää antaa Kainuun maakuntakaavan tarkistamisen 2030 kaavaluonnosta koskeviin lausuntoihin ja mielipiteisiin erillisliitteen mukaiset vastineet. Maakuntahallitus antaa Kainuun liiton alueidenkäytön vastuualueelle valtuudet tehdä vastineisiin ns. stilistiset tarkistukset ja korjaukset ennen niiden julkaisemista.

Suunnittelujohtajan kokouksessa muutettu ehdotus:

Maakuntahallitus päättää antaa Kainuun maakuntakaavan tarkistamisen 2030 kaavaluonnosta koskeviin lausuntoihin ja mielipiteisiin erillisliitteen mukaiset vastineet. Lisäksi maakuntahallitus päättää, että Tyynelän kaivosalueen merkintään liittyvällä maakuntakaavamääräyksellä turvataan asumisen ja ympäristön olosuhteet. Maa-

Maakuntahallitus

§ 171

19.11.2018

kuntahallitus antaa Kainuun liiton alueidenkäytön vastuualueelle valtuudet tehdä vastineisiin ns. stilistiset tarkistukset ja korjaukset ennen niiden julkaisemista.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi suunnittelujohtajan muutetun ehdotuksen.

Maakuntajohtajan poissaollessa asian esittelijänä toimi suunnittelujohtaja.

Ote

Heikkinen Hannu, alueidenkäyttö

Kainuun liiton lausunto Uusimaa-kaava 2050 luonnoksesta

220/10.02.00.00/2018

MH § 172

Uudenmaan liitto on pyytänyt lausuntoa Uusimaa-kaava 2050 maakuntakaavaluonnoksesta mm. maakuntien liitoilta. Kaava-aineisto on lausunnoilla 8.10.–30.11.2018 välisenä aikana.

Uusimaa-kaava 2050 kattaa koko Uudenmaan maakunnan alueen ja sen aikatahtain on vuodessa 2050. Kaava kokoaa yhteen kaikki keskeiset teemat, jotka tulee ratkaista maakuntakaavalla. Tullessaan voimaan kaava korvaa nyt Uudellamaalla voimassa olevat maakuntakaavat.

Kaava koostuu kolmen seudun vaihekaavoista, jotka laaditaan Helsingin seudulle, Itä-Uudellemaalle ja Länsi-Uudellemaalle. Seutujen vaihekaavoja ohjaavana taustavisiona toimii oikeusvaikutukseton Uudenmaan rakennesuunnitelma, joka kattaa koko Uudenmaan ja siinä esitetään kokonaiskuva maakunnan aluerakenteesta vuonna 2050.

Kaavan valmisteluaineistoon voi tutustua sähköisesti Uudenmaan liiton verkkosivuilla osoitteessa:
<http://www.uudenmaanliitto.fi/kaavaluonnos>

Lisätietoja asiasta antaa suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen, puh. 044 710 0864 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Kainuun liitto antaa Uusimaa-kaava 2050 luonnoksesta seuraavan lausunnon ja esittää Uudenmaan liitolle kohteliaimmin, että Uudenmaan maakuntakaavoituksessa turvataan ja mahdollistetaan ns. Itä-ratayhteyden kehittäminen:

”Uusimaa-kaava 2050:n luonnos on selkeä asiantuntevasti laadittu kokonaisuus ja siinä on ansiokkaalla tavalla kehitetty maakuntakaavoituksen strategisuutta.

Kainuun kannalta Uusimaa-kaava 2050:n luonnoksessa on keskeistä kaavaratkaisujen vaikutukset Itä-Suomen saavutettavuuteen ja sen kehittämiseen erityisesti rataverkkoa koskevissa kysymyksissä. Rataverkkoa koskevilla kaavaratkaisuilla ja rataverkon kehittämisellä on lisäksi huomattava merkitys tulevaisuudessa myös koko maan ilmastotavoitteiden toteuttamisessa.

Itä-Suomen maakuntien liitot, kaupungit, yrittäjäjärjestöt ja kauppa-

kamarit ovat toimittaneet vetoomuksen toukokuussa 2018 liikenne- ja viestintäministeriöön ja liikennevirastoon 3 tunnin junayhteyden kehittämisestä Kuopiosta ja Joensuusta Helsinkiin. Esityksessä pidetään parhaimpana vaihtoehtona linjata tulevaisuuden nopea yhteys Helsingistä Pietariin Helsinki-Vantaan lentoasemalta Porvoon ja Kouvolan kautta (ns. Itäratayhteys). Itäratayhteys Helsinki-Porvo-Kouvola parantaisi huomattavasti Itä-Suomen liikenteellistä saavutettavuutta nopeuttamalla Savon ja Karjalan ratojen junayhteyksiä yhdessä lentoradan kanssa. Matka-aika Kuopiosta ja Joensuusta Helsinkiin lyhenisi noin kolmeen tuntiin ja Helsinki-Pietari välillä matka-aika lyhenisi lähes tunnin. Tähän liittyen Liikenne- ja viestintäministeriö ja Liikennevirasto selvittävät parhaillaan mahdollisuuksia ratalinjaukselle, joka kulkisi Helsinki-Vantaan lentoasemalta (ns. lento-ratayhteys) Porvoon kautta Kouvolaan ja edelleen rajan yli Pietariin. Tässä yhteydessä päivitetään ja tarkastellaan myös Liikenneviraston aiemmin Itäradasta tekemiä selvityksiä. Tämän selvitystyön tulokset on tarpeen ottaa huomioon ko. maakuntakaavan jatkovalmistelussa.

Kyseessä oleva uusi merkittävä ratayhteys edellyttää valtakunnan tason linjauksia ja ratkaisuja rataverkon kehittämisestä sekä asian tarkastelua ja tarvittavien kaavaratkaisujen tekemistä maakuntakaavoituksessa. Valtakunnallisesti merkittäviä liikennejärjestelmän kehittämisasioita tulisi tarkastella valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (laki 572/2018, 15 b §) laatimisen yhteydessä. Edellä mainitun suhteen Uusimaa-kaava 2050:n laatimisaikataulu vaikuttaa tällä hetkellä ongelmalliselta.

Maakuntakaavaluonnoksessa Itäradan haara Porvoosta Kouvolaan on osoitettu yhteystarvemerkinällä. Kaavan tavoitevuoden 2050 jälkeen toteutuvaksi arvioidut ratayhteydet on lisäksi merkitty kaavaan erillisellä korostusmerkinnällä. Kainuun liitto toteaa, että Kainuun ja Itä-Suomen saavutettavuuden huomattava parantaminen ja liikennejärjestelmän kehittäminen edellyttää kuitenkin nopeammin tapahtuvaa suunnittelua ja kehittämistä maan rataverkon osalta. Kainuun liitto esittää, että Uudenmaan liitto pyrkii maakuntakaavoituksessaan osoittamaan em. ratayhteyden ohjeellinen pääratalinjaus -maakuntakaavamerkinnällä.”

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Ote

Uudenmaan liitto

Sopimus työvoiman yhteisestä käytöstä/viestintäpäällikkö

MH § 173

Kainuun liitto ja Kainuun sote -kuntayhtymä ovat neuvotelleet ja sopineet viestintäpäällikön työpanoksen yhteisestä käytöstä seuraavaa:

1. SOPIMUKSEN OSAPUOLET

Kainuun liitto kuntayhtymä (myöhemmin Kainuun liitto) ja Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (myöhemmin Kainuun sote).

2. SOPIMUKSEN TARKOITUS

Kainuun liitto ja Kainuun sote ovat sopineet, että Kainuun soten viestintäpäällikkö toimii Kainuun liiton viestintäpäällikkönä 1.1.2019 – 31.12.2020 ja että palkkauskulut jaetaan kuntayhtymien kesken.

Kainuun soten viestintäpäällikkö Eeva Mäntymäki on antanut suostumuksensa tehtävään.

3. VIESTINTÄTEHTÄVIEN HOITAMINEN

Kainuun soten viestintäpäällikkö on tämän sopimuksen toteuttamiseksi virkasuhteessa Kainuun soteen ja Kainuun sote luovuttaa hänen työvoimaansa Kainuun liitolle. Työnantajan käytännön velvollisuuksista vastaa Kainuun sote.

Viestintäpäällikön tehtäviin kuuluvat Kainuun liiton viestinnän suunnittelu- ja koordinoititehtävät, toimiminen pysyvänä viestinnän asiantuntijana Kainuun liiton johtoryhmässä, julkaisujen päätoimittajavastuu, osallistuminen Kainuun aluemarkkinointiin sekä maine- ja sidosryhmätyöhön.

Tarkemmin tehtävistä sovitaan viestintäpäällikkö Eeva Mäntymäen ja maakuntajohtajan välisessä kehittämiskeskustelussa.

Tehtävien hoitamiseen Kainuun liitossa käytetään keskimäärin 20 % viestintäpäällikön viikoittaisesta työajasta. Mikäli liitto tarvitsee tilapäisesti viestintäpäällikön palveluksia tätä enemmän, siitä voidaan sopia molempien kuntayhtymien johtajien kesken. Mikäli mahdollista, niin tilapäistä ylitystä voidaan tasata toisena ajankohtana.

Kainuun liitto vastaa viestintäpäällikön työn ohjauksesta ja valvonnasta hänen työskennellessään Kainuun liitossa

Kainuun liitto antaa käyttöön tarvittavat työtilat ja muut normaalit toimistopalvelut, -materiaalit ja -välineet hänen työskennellessään Kai-

nuun liitossa.

4. VIESTINTÄPÄÄLLIKÖN PALKKAKUSTANNUSTEN JAKAMINEN

Kainuun liitto ja Kainuun sote jakavat viestintäpäällikön palkkauskustannukset samassa suhteessa kuin hänen työaikansakin eli lähtökohtaisesti 20 % Kainuun liitolle ja 80 % Kainuun sotelle.

Kainuun liitto korvaa viestintäpäällikölle Kainuun liiton tehtävien hoidosta aiheutuvat matka- ja muut kulut.

Kainuun sote laskuttaa tämän sopimuksen mukaisen osuuden kuukausittain jälkikäteen.

Maksuosuus on arvolisäverosta vapaata.

5. MUUT EHDOT

Kainuun maakuntahallitus tekee tällä sopimuksella päätöksen Kainuun soten viestintäpäällikön valitsemisesta Kainuun liiton viestintäpäälliköksi 1.1.2019 – 31.12.2020 väliseksi ajaksi.

Molempien kuntayhtymien hallituksien tulee hyväksyä tämä sopimus.

6. SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

Tämä sopimus tulee voimaan molempien kuntayhtymien hallituksien päätösten jälkeen määräaikaisena ajalle 1.1.2019 - 31.12.2020.

Lisätietoja asiasta antaa hallintopäällikkö Paula Halonen, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus hyväksyy yllä selostetun sopimuksen Kainuun soten viestintäpäällikön työpanoksen yhteisestä käytöstä.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Ote

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

Edustajan nimeäminen Metsähallituksen hallituksen jäseneksi ajalle 1.4.2019 - 31.3.2022

MH § 174

Metsähallituslaki (234/2016) ja asetus (247/2016) sisältävät säädökset Metsähallituksen hallituksesta, sen tehtävistä, kokoonpanosta ja nimittämisestä. Valtioneuvosto on nimittänyt Metsähallituksen hallituksen toimikaudeksi 1.6.2016-31.3.2019. Maa- ja metsätalousministeriö valmistelee uuden hallituksen asettamista seuraavaksi kolmivuotiskaudeksi 1.4.2019- 31.3.2022.

Hallituksen jäsenistä yhden on tarkoitus toimia alueiden edustajana. Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt 26.10.2018 lähettämälään kirjeellä liittoja ja ELY-keskuksia tekemään hallitukseen yhteisen esityksen sekä nais- että miesehdokkaasta. Esitykset on pyydetty lähettämään 23.11.2018 mennessä. Pyyntö on kohdistettu Lapin, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Pohjois-Karjalan liitoille sekä Lapin, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Pohjois-Karjalan ELY-keskuksille.

Metsähallituslain 11 §:n mukaisesti hallituksessa on enintään kahdeksan jäsentä. Metsähallitusasetuksen 1 §:n mukaisesti hallituksen jäsenellä tulee olla Metsähallituksen yleistehtävien tai liiketalouden asiantuntemusta. Metsähallituksen yleistehtävänä on määritelty lain 2 §:ssä: Metsähallitus käyttää, hoitaa ja suojelee hallinnassaan olevaa valtion maa- ja vesiomaisuutta kestävästi. Tehtävässään sen tulee toimia tuloksellisesti. Metsähallitus harjoittaa toimialallaan liiketoimintaa metsähallituslaissa säädettyjen ja valtion talousarvioissa täsmennettyjen yhteiskunnallisten velvoitteiden puitteissa ja hoitaa sille säädettyjä julkisia hallintotehtäviä. Metsähallitus toimii liiketaloudellisten periaatteiden sekä eduskunnan sille hyväksymien palvelutavoitteiden ja muiden toimintatavoitteiden mukaisesti.

Metsähallituksen hallituksen kokoonpanossa on otettu huomioon yleistehtävien ja liiketaloudellinen tuntemus. Metsähallituslain valmistelun ja eduskuntakäsittelyn yhteydessä korostui Metsähallituksen hallituksen tehtävien laaja-alaisuus. Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietinnössä (MmVM 2/2016 vp) valiokunta totesi lakiesityksen perusteluihin viitaten, että luonnonvaroja koskevien suunnitelmien nostaminen omistajan linjauksia toteuttavan hallituksen hyväksyttäväksi korostaa niiden merkitystä maankäyttöä koskevien tavoitteiden yhteensovittamisessa. Mietinnön mukaisesti tämä on otettu huomioon hallituksen jäseniä valittaessa.

Metsähallituksen merkitys alueille on aluetalouden näkökulmasta huomattava erityisesti Pohjois- ja Itä-Suomessa. Vaikka säädösperustaista alue-edustusta hallituksessa ei aiemmasta poiketen ole, on jäsenyys alueellisten monipuolisten vaikutusten takia tärkeä.

Laissa naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986 muut. 232/2005) 4a §:n mukaan julkista valtaa käyttävän valtion laitoksen, kuten Metsähallituksen, hallituksessa tulee olla tasapuolisesti sekä miehiä että naisia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Metsähallituksen hallituksen tehtävät

Metsähallituslain 12 § 1 mom. mukaisesti hallitus ohjaa ja valvoo Metsähallituksen toimintaa. Hallitus huolehtii Metsähallituksen strategisesta johtamisesta, hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Lisäksi hallitus huolehtii siitä, että Metsähallituksen kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty sekä erityisesti siitä, että Metsähallitus toimii eduskunnan ja muiden viranomaisten päätösten ja määräysten mukaisesti.

Hallituksen tehtävänä on 12 §:n 2 mom. mukaisesti:

- 1) tehdä esitys Metsähallitusta koskevaksi talousarvioehdotukseksi sekä siihen liittyvä esitys Metsähallituksen seuraavan vuoden palvelutavoitteiksi ja muiksi toimintatavoitteiksi sekä tulostavoitteeksi ja tuloustavoitteeksi;
- 2) päättää Metsähallituksen toiminnan kehittämisestä eduskunnan ja ministeriön asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden rajoissa sekä seurata ja raportoida tavoitteiden saavuttamisesta;
- 3) antaa lausunto toimitusjohtajan, luontopalvelujohtajan ja erätalousjohtajan nimittämisestä;
- 4) päättää Metsähallituksen lainanotosta;
- 5) päättää Metsähallituksen merkittävistä investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista;
- 6) päättää Metsähallituksen hallitsemien osakkeiden osalta osakkeenomistajalle kuuluvien oikeuksien käyttämisestä Metsähallituskonserniin kuuluvan tytäryrityksen hallinnossa;
- 7) laatia Metsähallituksen ja Metsähallituskonsernin tilinpäätös ja toimintakertomus ja niihin liittyen tehdä esitys Metsähallituksen voittoa tai tappiota koskeviksi toimenpiteiksi sekä toimittaa tilinpäätös, toimintakertomus ja esitys valtioneuvoston vahvistettavaksi;
- 8) päättää Metsähallituksen nimen kirjoittamiseen oikeutetuista;
- 9) hyväksyä luonnonvarojen käyttöä koskevat alueelliset suunnitelmat;
- 10) päättää kiinteistövarallisuuden hankintaa, sekä sen mukaan kuin oikeudesta luovuttaa valtion kiinteistövarallisuutta annetussa laissa säädetään, kiinteistövarallisuuden luovuttamista ja vuokraamista koskevan päätösvallan järjestämisestä Metsähallituksessa;
- 11) päättää liikelaitoksen johdon palkitsemisjärjestelmästä;
- 12) käsitellä ja ratkaista muut kuin 1- 11 kohdassa tarkoitetut asiat, joilla on laajakantoinen tai tärkeä merkitys.

Hallituksen tehtävistä julkisten hallintotehtävien ohjauksessa ja valvonnassa säädetään lain 19 §:ssä: Maa- ja metsätalousministeriö ja ympäristöministeriö ohjaavat ja valvovat toimialojensa osalta Metsähallitukselle kuuluvien julkisten hallintotehtävien hoitoa siten kuin vi-

rastojen ja laitosten toiminnan ohjauksesta ja valvonnasta erikseen säädetään. Tämän ohjauksen ja valvonnan puitteissa Metsähallituksen hallitus

- 1) huolehtii julkisten hallintotehtävien hoidon yleisestä ohjauksesta ja valvonnasta;
- 2) huolehtii siitä, että tehtävät hoidetaan eduskunnan ja muiden viranomaisten päätösten ja määräysten mukaisesti ja että julkisten hallintotehtävien kirjanpito ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty;
- 3) julkisten hallintotehtävien yksikön esityksen saatuaan päättää asioista, joista säädetään 12 §:n 2 momentin 1, 2, 6- 8, l Oja 11 kohdassa.

Metsähallituslaissa säädetyn lisäksi Metsähallitusasetuksen 2 §:n mukaisesti hallitus

- 1) päättää liiketoiminnan hinnoittelun periaatteista ja hinnoittelua koskevan päätösvallan käyttämisestä;
- 2) päättää liiketoiminnan aloittamisesta ja lopettamisesta;
- 3) päättää Metsähallituksen julkisia hallintotehtäviä ja niiden rahoitusta koskevien sopimusten periaatteista julkisten hallintotehtävien yksikön lausunnon saatuaan;
- 4) päättää metsähallituslain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettujen osakkeiden, osakkuuksien tai jäsenyyksien hankintaa ja luovutusta koskevan esityksen tekemisestä;
- 5) päättää metsähallituslain 27 §:n 2 momentissa tarkoitetun vakuuden antamisesta;
- 6) päättää Metsähallituksen toiminnan sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta;
- 7) päättää toimitusjohtajan tehtävää koskevan sopimuksen ehdoista;
- 8) päättää toimitusjohtajan sijaisista;
- 9) päättää aloitteen tekemisestä maa- ja metsätalousministeriölle toimitusjohtajan ja erätalousjohtajan irtisanomisesta;
- 10) päättää aloitteen tekemisestä ympäristöministeriölle luontopalvelujohtajan irtisanomisesta; sekä
- 11) käsittelee ja päättää muut Metsähallituksen kannalta laajakantoiset tai periaatteellisesti tärkeät asiat.

Käydyissä valmistelemissa keskusteluissa Lapin, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Pohjois-Karjalan liittojen sekä Lapin, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Pohjois-Karjalan ELY-keskusten kesken on sovittu, että Lapin liitto ja Kainuun liitto tekevät henkilöehdotukset em. alueiden puolesta.

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää esittää Metsähallituksen hallituksen jäseneksi kaupunginjohtaja Tytti Määtän Kuhmosta.

Maakuntahallitus

§ 174

19.11.2018

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Maakuntajohtaja Pentti Malinen saapui kokokseen klo 13.19 tämän asian käsittelyn aikana.

Otteet

Maa- ja metsätalousministeriön kirjaamo
Metsäneuvos Marja Kokkonen, MMM

Edustajien nimeämiset Kainuun koulutusasiain neuvottelukuntaan vuodelle 2019

55/00.00.01.04/2017

MH § 175

Maakuntahallitus on kokouksessaan 24.09.2018 § 139 päättänyt jatkaa Kainuun koulutusasiain neuvottelukunnan toimikautta vuoden 2019 loppuun saakka. Samalla maakuntahallitus päätti pyytää edustettuina olevia tahoja halutessaan nimeämään uuden edustajansa 31.10.2018 mennessä.

Saapuneiden muutosesitysten jälkeen Kainuun koulutusasiain neuvottelukunnan kokoonpano on vuoden 2019 loppuun saakka seuraava:

	Jäsen	Vajäsen
Kainuun liitto	Vilhu Eero, koollekutsuja	
Kainuun liitto	Mustonen Minna, sihteeri	
Kainuun liitto	Malinen Pentti	
Maakuntahallitus	Ojavuo Maarit	Rauhala Maarit
Kajaanin yliopistokeskus	Salomäki Irene	Kati Rita
Kajaanin ammattikorkeakoulu	Heikkinen Eija	Kähkönen Jari
Kajaanin kaupunki	Saari Mikko	Kemppainen Sirpa
Hyrnsalmen kunta	Mäkeläinen Veli-Pekka	Sand Marju
Ristijärven kunta	Portano Tiinaliisa	-
Sotkamon kunta	Manninen Ville	Ojalampi Merja
Suomussalmen kunta	Mikkonen Sirpa	Pohjanoja-Kela Julia
Kuhmon kaupunki	Vilén Eila	Heikkilä Timo
Paltamon kunta	Hynynen Helena	Heikura Teuvo
Puolangan kunta	Kemppainen Satu	Major Anna
Suomussalmen lukio	Pohjanoja-Kela Julia	Rautaparta Anne
MTK-Pohjois-Suomi ry	Laitinen Sirpa	Karjalainen Markku
Kainuun Yrittäjät	Leppänen Akseli	Nevala Pekka
Kainuun ELY-keskus	Ristioja Anne	Kemppainen Kati
Osaamiskeskus Kainuun Aalto / Kainuun kesäyliopisto	Huotari Mira	-
Kaukametsän opisto	Kariluoto Aune	Kilpeläinen Eeva
STT toimihlöjärjestö	Törrö Tiina	-
SAK	Lämpsä Jouni	Laurila Jani
Kainuun kauppakamariosasto	Hämäläinen Heini	Kurtti Mikko
Kaj. kaupungin koulutusliikelaitos (ammatillinen koulutus)	Tuominen Anssi	Kuosmanen Anu
Kaj. kaupungin koulutusliikelaitos johtokunta	Pyykkönen Pauli	Kiljunen Ella
Kaj. AMK:n johtokunnan puheenjohtaja	Räisänen Aki	
Eduskunnan sivistysvaliokunta	Jarva Marisanna	

Maakuntahallitus

§ 175

19.11.2018

KAO/ nuorisoaste ja KAO/ aikuiskoulutus	Sivonen Raimo	Kovalainen Urpo
Kajaanin lukio	Nissinen Markku	Leinonen Jaana
Akava	Lerssi Leena	Sirviö Arja
EK	-	-

Neuvottelukunnan työ tehdään virkatyönä. Kukin organisaatio maksaa osallistujiensa matka- ja muut kulut. Maakuntahallituksen edustajille maksetaan kokouspalkkiot ja matkakustannukset.

Lisätietoja asiasta antaa hallintopäällikkö Paula Halonen, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi esittelytekstin mukaisen Kainuun koulutusasiain neuvottelukunnan kokoonpanon vuodelle 2019.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Otteet

Kainuun koulutusasiain neuvottelukunnan jäsenet/varajäsenet
Jouni Ponnikas, Eero Vilhu

Edustajien nimeämiset Kainuun Venäjä -strategiaryhmään vuodelle 2019

MH § 176

Maakuntahallitus on kokouksessaan 24.09.2018 § 138 päättänyt jatkaa Kainuun Venäjä -strategiaryhmän toimikautta vuoden 2019 loppuun saakka. Samalla maakuntahallitus päätti pyytää edustettuina olevia tahoja halutessaan nimeämään uuden edustajansa 31.10.2018 mennessä.

Saapuneiden muutosesitysten jälkeen Kainuun Venäjä -strategiaryhmän kokoonpano on vuoden 2019 loppuun saakka seuraava:

<u>Organisaatio</u>	<u>Varsinainen jäsen</u>	<u>Varajäsen</u>
Maakuntahallitus	Matti Mulari, puheenjoht.	Maarit Rauhala
Hyrnsalmen kunta	Juha Hankkila	Markku Bäckman
Idän Taiga ry	Sari Rusanen	Veikko Huovinen
Kainuun ELY-keskus	Mari Maier	Tatu Turunen
Kainuun Etu Oy	Antti Toivanen	Tuomo Tahvanainen
Kainuun rajavartiosto	Heikki Koponen	Mikko Lehmus
Kainuun sote -kuntayhtymä	Tuomas Kettunen	Osmo Polvinen
Kainuun Yrittäjät	Anu Tervonen	EI NIMEÄMISTÄ
Kajaanin ammattikorkeakoulu	Mikko Keränen	Anastasia McAvennie
Kajaanin kaupunki	Vesa Kaikkonen	Raili Myllylä
Kuhmon kaupunki	Tytti Määttä	Tapani Kiiskinen
Oulujärven Jättiläiset ry	Esko Piippo	Hilla-Rina Palokari
Oulun kauppakamari, Kajaanin osasto	Jari P. Tuovinen	EI NIMEÄMISTÄ
Oulun yliopiston Kajaanin yliopistokeskus	Vesa Virtanen	Jouko Käsmä
Paltamon kunta	Markku Nieminen	Katariina Mikkonen
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	Timo Mäkikyrö	Tiina Suutari
Pohjois-Pohjanmaan liitto	Hanna Honkamäkilä	Pauli Harju
Proagria Kainuu ry	EI NIMEÄMISTÄ	EI NIMEÄMISTÄ
Puolangan kunta	Mikko Kanninen	Aarre Väisänen
Ristijärven kunta	Tarja Tolonen	Ritva Tolonen
Sotkamon kunta	Merja Ojalampi	Mika Kilpeläinen
Sotkamon Yrittäjät	Jari Korhonen	Leena Penttinen
Suomi-Venäjä -seura	Timo A. Säkkinen	EI NIMEÄMISTÄ
Suomussalmen kunta	Hannu Leinonen	
Tornion tulli	Atle Matilainen	Kirsti Malinen

Kainuun Venäjä -strategiaryhmän jäsenille, jotka eivät edusta viranomaistahoja, maksetaan Kainuun liiton hallintosäännön 15 luvun (luottamushenkilöiden palkkiosääntö) 135 §:n 4 kohdan mukaisesti 60 euron suuruinen kokouspalkkio sekä mahdolliset matkakulut KVTES:n mukaisesti.

Lisätietoja asiasta antaa hallintopäällikkö Paula Halonen, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi esittelytekstin mukaisen Kainuun Venäjä -strategiaryhmän kokoonpanon vuodelle 2019.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Lisäksi käydyn keskustelun kuluessa Harri Peltola ehdotti, että Puolangan kunnan varajäseneksi Kainuun Venäjä -strategiaryhmään Aarre Väisäsen tilalle nimetään Harri Peltola.

Maakuntahallitus hyväksyi Harri Peltolan ehdotuksen.

Otteet

Kainuun Venäjä -strategiaryhmän jäsenet/varajäsenet
Katja Sukuvaara, Minna Mustonen

Talven ja kevään 2019 kokouspäivät

MH § 177

Kainuun maakuntavaltuustolle on suunniteltu ensi vuoden alkupuolelle kaksi varsinaista kokousta. Maakuntavaltuuston kokoukset olisivat:

- maanantai 25.03.2019
- maanantai 17.06.2019 (tilinpäätös 2018)

Maakuntahallituksen kokoustarve on noin kerran kuukaudessa heinäkuu pois lukien. Maakuntahallitus kokoontuu klo 9.00 Kainuun liiton tiloissa Kauppakatu 1:ssä tai muualla Kainuussa.

Maakuntahallituksen kokoukset olisivat:

- maanantai 21.01.2019
- maanantai 25.02.2019
- maanantai 18.03.2019
- maanantai 29.04.2019
- maanantai 20.05.2019
- maanantai 03.06.2019

Lisätietoja asiasta antaa hallintopäällikkö Paula Halonen, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus hyväksyy esittelytekstissä mainitut kokouspäivät.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Tiedoksi merkittävät asiat

MH § 178

1) Suomen maakuntajohtajien tavoitteet hallitusohjelmaan 2019-2023 (3.10.2018) on erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 8

2) Itä-Suomen neuvottelukunnan antama kannanotto valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun on erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 9

3) Kainuun maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma TOPSU 2019-2020 on julkaistu Kainuun liiton verkkosivuilla:
<https://www.kainuunliitto.fi/tehtavat/aluekehitys/vireilla-olevat-asiat/maakuntaohjelman-toimeenpanosuunnitelma>

4) Kainuu-ohjelma pähkinänkuoressa on julkaistu Kainuun liiton verkkosivuilla:
<https://www.kainuunliitto.fi/kainuu-ohjelma>

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee asian tiedoksi.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset

MH § 179

Kainuun liitossa on valmistunut seuraavat:

Kokouspöytäkirjat:

-

Viranhaltijapäätökset:

Henkilöstön vuosilomaa-, sairautta-, työaikavapaata-, virkavapaata-, palkkausta-, virkamatkaa ja henkilöstökokouksia koskevat päätökset ajalla 16.10. - 12.11.2018:

Maakuntajohtaja Pentti Malinen §:t 66-74, 13
Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen §:t 46-54, 1, 16
Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas §:t 61-63
Hallintopäällikkö Paula Halonen §:t 45-48

Muut kuin em. päätökset:

Ao. päätökset on julkaistu Kainuun liiton verkkosivuilla:
http://kainuunliitto.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=official_frames

Lisätietoja päätöksistä antaa hallintopäällikkö Paula Halonen, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää, ettei pöytäkirjoihin merkittyjä päätöksiä ja viranhaltijapäätöksiä oteta maakuntahallituksen käsiteltäväksi.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Viraston antamat lausunnot ajalla 16.10.2018 - 12.11.2018

225/11.01.00/2018, 105/10.00.01/2017, 213/10.02.03/2018, 197/08.00.00/2018,
210/11.00.00/2018, 139/03.00.00/2018, 200/00.04.00/2017

MH § 180

1) Maakuntajohtaja Pentti Malinen on 19.10.2018 antanut seuraavan sisältöisen lausunnon työ- ja elinkeinoministeriölle:

"Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi Kasvupalveluvirastosta ja kasvupalvelujen asiakastietojen käsittelystä

1. Esitysluonnos laiksi Kasvupalveluvirastosta

Kommentit ja huomiot koskien kasvupalveluviraston toimialaa ja tehtäviä (1 - 2 §) sekä pykälien yksityiskohtaisia perusteluja

Kainuun liiton mielestä ehdotettu erillistä kasvupalveluvirastoa ei tarvita. Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kasvupalveluvirastosta tulee luopua. Mielestämme esitys ei tue vireillä olevaa maakuntauudistusta, jossa uudet maakunnat hoitavat itsehallinnollisesti uudistetun lain myötä alueiden aluekehittämis- sekä kasvupalvelutehtävät.

Kainuun liitto pitää asian valmisteluprosessia erikoisena. Kun työ- ja elinkeinoministeriö käynnisti aluekehitys- ja kasvupalvelulakien uudistuksen uuden viraston perustaminen ei ollut millään tavalla esillä eikä sitä koskevia poliittisia linjauksia tietyvästi ole tehty. Vasta 181.2017 ministeriö esitti varauman maakuntien valtakunnallisten palvelukeskusten valmistelun johtoryhmälle. Se oli otsikoitu toimialasidonnaisten kasvupalvelujen ja -alustojen kehittämistä ja ylläpitoa koskeva. Tämän jälkeen ministeriö valmisteli ja ajoi ratkaisumallia, jossa kasvupalvelujen tietohallinto hoidettaisiin Vimana Oy:n tytäryhtiössä. Hanke oli valmisteltu liiketoimintasuunnitelmia myöten hyvin pitkälle kevääseen 2018 mennessä.

Kun ministeriön valmistelusta ja hallituksen esityksenä on tullut esillä aikaisemmasta valmistelusta täysin poikkeava esitys; esitys perustaa hallinnonalakohtainen virasto. On aiheellista kysyä, millä perusteilla aikaisempi, maakuntauudistukseen nojautunut valmistelu on hylätty. Mielestämme esityksen perustelut eivät tähän anna vastausta.

Kasvupalveluissa, niiden järjestämisessä ja seurannassa käytettäviä valtakunnallisia järjestelmiä ja alustoja koskevat tehtävät tulee antaa jo perustetun Vimana Oy:n tehtäväksi.

On mielestämme erittäin suuri vahinko, jos maakunta- ja sote-uudistuksen antamat aiempaa paremmat mahdollisuudet toimialat ylittävään kehittämiseen jätettäisiin käyttämättä. Kaikissa ratkaisuissa on tuettava asiakaslähtöistä, hallinnonalan rajat ylittävää ja monialaista kehittämistä. On siten tarkoituksenmukaista, että TEM:n hallinnonalan digipalvelut koetaan jo perustettuun Vimana Oy:hyn. Tietojärjestelmien yleinen käytön ohjaus maakuntien järjestäjätehtävissä toimiville ja palveluntuottajille on luontevinta liittää tietojärjestelmistä vastaavan Vimana Oy:n tehtäviin.

Maakuntien on itse vastattava asiakkaiden ohjauksesta.

Tietojärjestelmän rajapinnat on oltava avoimia niin, että niihin on mahdollista luoda yhdyspinnat eri palveluntuottajien ja maakuntien erilaisiin palveluratkaisuihin sekä varmistettava integraatio sotepalveluihin. Samalla on tarpeen varmistaa, ettei luoda järjestelmä- ja järjestelmäntuottajamonopoleja.

Lakiehdotuksessa ei huomioida kasvupalveluiden kytkeytymistä maakunnan muihin palvelukokonaisuuksiin. Yhdenmukaisia ratkaisuja ja keskitettyjä menettelyjä yhden hallinnonalan näkökulmasta korostava kasvupalveluvirasto ei edistäisi palveluintegraatiota ja kustannustehokasta palvelujen järjestämistä erilaisissa maakunnissa. Lisäksi ei voida taata, että esim neuvontatyö- ja ohjaus ei ole tietoinen alueen ajantasaisista uudistuksista, investoinneista tai innovaatio ja tutkimusympäristöistä.

Virastolle suunnitellut maakuntien myöntämien eräiden tukien ja korvausten maksamiseen liittyvät tehtävät tulee antaa maakuntien tehtäväksi ilman siirtymäaikaa 1.1.2021.

Maakuntien itsehallintoon liittyy kiinteästi se, että maakunnalla on päätösvalta tehtäviensä järjestämisestä ja organisoinnista mukaan lukien erilaisten tukien maksatustehtävät. Tarkoituksenmukaisin vaihtoehto on, että maksatustehtävät annetaan maakuntien tehtäväksi ilman siirtymäaikaa. Maakunnat vastaavat 1.1.2021 alkaen uusista maksatuksista, aiemmin tehdyistä sitoumuksista ja maksuista huolehtii valtio.

Maakuntiin muodostuu merkittävää osaamista ja vahvoja synergiaetuja talous- ja henkilöstöhallinnosta ja maksatustehtävistä. Asiakaslähtöisyyden ja hallinnon ketteryyden kannalta on tärkeää, että maksatus ja takaisinperintä hoidetaan heti maakuntien toiminnan käynnistymisestä lähtien samassa organisaatiossa, joka on avustuksen myöntänyt. Maksatustehtävien suunnittelun kannalta olisi tärkeää, että kasvupalveluvirastolle suunnitellut maksatustehtävät hoidetaan maakunnissa (lukuun ottamatta maakunnille ja kunnille maksettavia korvauksia kotoutumisen edistämiseksi valtion varoista).

Kasvupalveluiden valtakunnallisen koordinaation vastuu on työ- ja elinkeinoministeriöllä. Tätä tehtävää ei ole syytä siirtää perustettavaan virastoon, koska tällöin luodaan helposti päällekkäisiä rakenteita ja ristikkäistä ohjausta maakuntiin. Esitys on varoittava esimerkki siitä, mihin puutteellinen valtioneuvoston yhteinen koordinaatio voi johtaa.

Lakiluonnoksen 2 § 3 mom säännös siitä, että virasto hoitaisi muut sille erikseen säädetyt tehtävät sekä työ- ja elinkeinoministeriön sille määrittämät tehtävät, on liian epämääräinen. Maakuntien huoli korostuu, kun alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista annetun lakiesityksen mukainen valtakunnallisten ja maakunnallisten kasvupalvelujen määrittely ei ole yksiselitteinen, velvollisuus huolehtia palvelujen yhteensovittamisesta on maakunnalla, ja maakunnalla on myös valtakunnallisten tietojärjestelmien ja alustojen käyttövelvoite.

Asia on valmisteltava kokonaan uudelleen aidosti yhteistyössä perustettavien maakuntien kanssa, varmistettava hallinnonalojen ylittävä yhteis-

työ ja maakuntien todellinen tarve.

Kommentit ja huomiot koskien viraston ohjausta ja toimintaa (3 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja

Laissa tarkoitettujen valtakunnallisten tehtävien sijoittumisen osalta monipaikkaista toimintamallia on kannatettava siitä riippumatta, organisoitako tehtävät esitetyn kaltaiseen kasvupalveluvirastoon, Vimanaan tai muulla tavoin. Eri maakunnissa valtakunnallisia tehtäviä hoitavilla työntekijöillä tulee jatkossakin olla mahdollisuus työllistyä näihin maakuntiin sijoittuviin valtakunnallisiin tehtäviin.

Kommentit ja huomiot koskien viraston johtoa (4 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja

Ei kommentoitavaa.

Kommentit ja huomiot koskien ylijohtajan nimittämistä (5 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja

Ei kommentoitavaa.

Kommentit ja huomiot koskien johtokuntaa (6 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja

Johtokunnan nimittäsi valtioneuvosto neljäksi vuodeksi kerrallaan ja kokoonpanosta säädetään erillisellä asetuksella, josta ei ole lausuntoa annettaessa ollut luonnosta käytävissä. Jos asetus annetaan, siinä tulee huomioida maakuntien kattava ja monipuolinen edustavuus ja oikeus valita hallintoon nimettävät edustajat.

Kommentit ja huomiot koskien asiakasneuvottelukuntaa (7 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja

Asiakasneuvottelukunnan kokoonpanossa on huomioitava, että neuvottelukunta edustaa kattavasti kaikkia kasvupalvelujen asiakasryhmiä ja että se kykenee edistämään myös palveluintegraatiota hallinnonalojen välillä.

Kommentit ja huomiot koskien viraston työjärjestystä (8 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja

Ei kommentoitavaa.

Kommentit ja huomiot koskien päätösten allekirjoittamista (9 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja

Ei kommentoitavaa.

Kommentit ja huomiot koskien viraston oikeutta saada tietoja maakuntien kasvupalvelujen järjestäjältä ja tuottajalta (10 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja

Kasvupalveluvirasto palvelisi erityisesti yhden hallinnonalan sisäisiä tarpeita ja sektoriohjausta. Tietojärjestelmien kehittämisessä on huomioitava asiakaslähtöisen palveluintegraation vaatimukset. Tiedon viemisen järjestelmään, tiedon saannin järjestelmästä sekä tiedon liikkumisen sähköisten alustojen kautta on oltava sujuvaa ja turvallista. Myös kunnan rooli ja tietotarpeet tulee huomioida tietojärjestelmän kehittämis-

sä.

Kommentit ja huomiot koskien suoritteiden maksullisuutta (11 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja

Lakiesityksestä ei ilmene suoritteiden maksuperusteet, vaan esityksessä viitataan vain valtion maksuperustelakiin. Maakunnan tai muiden kasvupalveluviraston palvelujen käyttäjien saamien palvelujen hintoja tai kustannusten jakautumista toimijoiden kesken ei lakiesityksen perusteella pysty arvioimaan.

2. Esitysluonnos laiksi kasvupalvelujen asiakastietojen käsittelystä

Kommentit ja huomiot koskien pykälä 1 - 3 ja niiden yksityiskohtaisia perusteluja

Laki kasvupalvelujen asiakastietojen käsittelystä on tarpeellinen. Lain ulottaminen myös muihin kuin kasvupalvelutehtäviksi laskettaviin yrityspalveluihin on perusteltua, ja se voi vahvistaa eri hallinnonalojen palvelu-integraatiota. Lakiesityksestä ei selkeästi ilmene, mitä muita maakunnan tarjoamia yrityspalveluja se lopulta koskisi. Asiakastietojen palvelujen käyttäjiksi on tarpeen nimetä myös kunnat ja kuntien kasvupalveluasioita hoitavat henkilöt.

Kommentit ja huomiot koskien rekrytoinnin ja työllistymisen asiakastietojärjestelmän tietoaaineistoja ja käsittelyn rajoittamista (4 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja

-

Kommentit ja huomiot koskien rekrytoinnin ja työllistymisen asiakastietojärjestelmän rekisterinpitäjiä (5 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja

Monialaisen yhteispalvelun tietoaaineisto on toteutettavissa myös julkisen tietohallintolain pohjalta. Monialaisen tietopohjan muodostamisessa on toteutettava valtion asettamilla periaatteilla, jonka mukaan sama tieto kerätään kerran ja se on kaikkien tarvittavien tahojen käytössä samanaikaisena.

Esitettyä mallia yhteisrekisterin pitäjyydestä ei pidetä kannatettavana.

Kommentit ja huomiot koskien velvollisuutta käyttää rekrytoinnin ja työllistymisen asiakastietojärjestelmää (6 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja

Ei huomautettavaa.

Kommentit ja huomiot koskien rekrytoinnin ja työllistymisen asiakastietojärjestelmän käyttöoikeuksia (7 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja

Ei kommentoitavaa.

Kommentit ja huomiot koskien käyttöoikeuden myöntämistä rekrytoinnin ja työllistymisen asiakastietojärjestelmään (8 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja

Käyttäjiksi on tarpeen nimetä myös kunnat ja kuntien kasvupalveluasioita hoitavat henkilöt.

Kommentit ja huomiot käyttöoikeuden sisältöä (9 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja
Ei kommentoitavaa.

Kommentit ja huomiot koskien henkilöasiakastietoaineiston käyttötarkoitusta (10 §) ja henkilöasiakastietoaineiston tietosisältöä (11 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja
Ei kommentoitavaa.

Kommentit ja huomiot koskien työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun tietoaineiston tietosisältöä (12 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja
-

Kommentit ja huomiot koskien henkilöasiakastietoaineistoon ja työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun tietoaineistoon talletettujen tietojen säilytysaikoja (13 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja
-

Kommentit ja huomiot koskien tietojen tallettamista työllistymistä edistävään monialaiseen yhteispalveluun osallistuvan viranomaisen tietoaineistoon (14 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja
-

Kommentit ja huomiot koskien työnantajatietoaineiston käyttötarkoitusta ja tietosisältöä (15 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja
-

Kommentit ja huomiot koskien palveluntuottajatietoaineiston käyttötarkoitus ja tietosisältö (16 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja
-

Kommentit ja huomiot koskien yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän käyttötarkoitusta (17 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja

Esityksessä on todettu, että yrityspalveluiden asiakastietojärjestelmää käytettäisiinkehittämisen- ja neuvontapalveluiden järjestämiseen, tuottamiseen, seurantaan, kehittämiseen ja ohjaamiseen. Tulevien maakuntientitehtävänä on edelleen aluekehitys ja elinkeinotoimintojen kehittäminen on keskeinen elementti.

Kasvuvirasto ei ole aluekehittäjä, joten pykälän loppu kehittäminen ja ohjaaminen tulee poistaa. Kohdassa mainitaan julkiset tuet, onko järjestelmässä huomioitu haetut ei myönnettyt tuet tai suora EU rahoitus?

Kommentit ja huomiot koskien tietojen tallettamista yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään (18 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja

Kyseessä on informatiivinen tieto- ja tukijärjestelmä ei kehittämisen elementti - tämä tulee huomioida läpi koko esityksen (erityisesti pykälät 17 ja 18).

Kommentit ja huomiot koskien yritystietopalvelun asiakastietojärjestelmän rekisterinpitäjiä (19 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja

Virasto ei voi poistaa tietoja syystä, että kyseessä on tekninen vika, tällöin järjestelmä ei ole toimiva.

Kommentit ja huomiot koskien yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän yritystä koskevat tietoja (20 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja
Ei kommentoitavaa.

Kommentit ja huomiot koskien yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän luonnollista henkilöä koskevat tietoja (21 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja
Ei kommentoitavaa.

Kommentit ja huomiot koskien yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään talletettujen tietojen luovuttamista (22 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja
Ei huomautettavaa.

Kommentit ja huomiot koskien tietoja maakunnallisista kasvupalveluista (23 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja

Lakiesityksen mukaan maakunnalla on velvollisuus tuottaa TEM:lle pyydettyä tietoa kasvupalvelujen arviointiin, seurantaan, kehittämiseen ja ohjaukseen liittyen. Tietoja pyydetään mm. palvelujen vaikuttavuudesta ja asiakkaiden antamasta palautteesta koskien palvelujen laatua. Tietojärjestelmien ja prosessien kehittämisessä tulisi varmistaa, että seurantatiedon kokoaminen ja siirtäminen tapahtuu mahdollisuuksien mukaan automaattisesti järjestelmän kautta. Lisäksi tietojen hyödyntäminen tulee olla esim. tilastojen osalta maakunnan käytössä korvauksetta.

Kommentit ja huomiot koskien tietoja julkisesti rahoitetuista yrityksille tarkoitettuista tuista, rahoituksesta sekä kehittämis- ja neuvontapalveluista (24 §) sekä pykälän yksityiskohtaisia perusteluja

-

Kainuun liitto toteaa edelleen, että ehdotuksenmukaista kasvupalveluvirastoa ei tule perustaa. Viraston perustaminen ei tue hallituksen maakuntauudistuksen, virastouudistuksen (Virsu) eikä normienpurkutalkoiden tavoitteita.

Lausuntopyyntölomakkeessa ei pyydetä kommentteja kasvupalveluvirastoa koskevan lakiesityksen 12 §:n siirtymäsäännöksestä, eikä ko. lakiesityksestä myöskään "muista huomioita".

Kasvupalveluvirastoa koskevan lakiesityksen osalta Kainuun liitto toteaa, että kasvupalveluvirastolle ei tule osoittaa 12 §:n 4 momentin mukaisia maksamista koskevia maakunnan tehtäviä siirtymäkauden ajaksi. Kun maakuntauudistuksen valmisteluun vielä tuli vuoden lisäaika, menettelyt ehditään valmistella toimiviksi maakunnissa 1.1.2021 alkaen."

2) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja maankäyttöasiantuntija Martti Juntunen ovat 19.10.2018 antaneet Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (Tukes) seuraavan sisältöisen lausunnon:

"Lausunto Kajaanin Tyynelän kaivosluvan (kaivospiirin) raukeamisen

lykkäämistä koskevasta hakemuksesta sekä kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt kaivoslain (621/2011) 37 §:n ja 62 §:n nojalla Kainuun liiton lausuntoa Kajaanin Tyynelä -kaivospiiriin KaivNro 5490 raukeamisen lykkäämistä koskevasta hakemuksesta sekä kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta.

Mondo Minerals B.V.:n Tyynelän kaivospiiri sijaitsee Kajaanissa Jormuan, Paltaniemen ja Kuluntalahden kylissä. Kaivospiirin käyttöalueen ja samalla kaivospiirin alueen kokonaispinta-ala on 79,85 ha. Kaivospiirin kaivosmineraalit ovat talkki ja nikkeli. Kaivospiiri on määrätty 1.12.2000 ja kaivospiirille on annettu kaivoskirja 22.2.2001. Kaivospiirille on Tukesin 16.10.2013 antamalla päätöksellä myönnetty kaivoslain (503/1965) mukaista jatkoaikaa kaivostyöhön ryhtymistä varten, ja tätä jatkoaikaa on myönnetty 15.10.2018 saakka. Alueella ei ole vielä aloitettu kaivostointia.

Hakijayhtiö esittää perusteluina kaivosluvan raukeamisen lykkäämiselle seuraavaa:

Tyynelän esiintymä on yksi hakija ns. satelliittiesiintymistä, josta on tarkoitus toimittaa talkkimalmia yhtiön Sotkamon tehtaan rikastamolle. Kaivospiiri on osa merkittävää talkkimalmikokonaisuutta, johon kuuluvat myös Mieslahti ja Maailmakorpi. Kaivosyhtiön tavoitteena on aloittaa näiden esiintymien hyödyntäminen.

Kaivostoiminnan aloittamista on jouduttu lykkäämään tuotantotilanteista johtuen. Epävarmuudet tuotantotilanteissa ovat vaikeuttaneet lopullisen sijoituspäätöksen tekemistä.

Toiminnalle ei ole vielä haettu ympäristölupaa. Jatkoaika antaa yhtiölle mahdollisuuden luontoselvityksien tekemiseen ja ympäristöluvan hakeamiseen, jotta toiminta alueella voidaan aloittaa. Hakijan arvion mukaan kaivostyöt voidaan aloittaa vuoden 2021 aikana. Aloittaminen riippuu myös loushintatilanteesta muilla yhtiön louhoksilla.

Tyynelän kaivospiirin alueelle sijoittuvat avolouhos, läjitysalue, vesienkäsittelyn vaatimat toiminnot sekä urakoitsijan tukitoiminnot ja malmin välivarasto. Hankealueella ei tällä hetkellä sijaitse mitään laitoksia, toimintoja tai muita rakenteita kuten kunnallisteknistä infraa.

Lupaviranomaisen on kaivoslain 68 §:n nojalla päätettävä, että kaivoslupa raukeaa, jos luvanhaltija ei ole kaivosluvassa annetussa määräajassa aloittanut kaivostoimintaa tai ryhtynyt muuhun sellaiseen valmistavaan työhön, joka osoittaa luvanhaltijan vakavasti pyrkivän varsinaiseen kaivostoimintaan. Lupaviranomaisen on myös päätettävä, että kaivoslupa raukeaa, jos kaivostoiminta on ollut keskeytyneenä luvanhaltijasta riippuvasta syystä yhtäjaksoisesti vähintään viisi vuotta tai kaivostoiminnan voidaan katsoa tosiasiallisesti päättyneen. Asian voi panna vireille lupaviranomainen omasta aloitteestaan, kunta tai haittaa kärsivä asianosainen.

Lupaviranomainen voi kuitenkin edellä tarkoitetussa tilanteessa enintään kahdesti lykätä kaivosluvan raukeamista ja antaa uuden määräajan kaivostoiminnan aloittamiseksi tai määräajan toiminnan jatkamiseksi. Luvan raukeamista voidaan lykätä enintään yhteensä 10 vuodella. Kaivosluvan haltijan on toimitettava lupaviranomaiselle hakemus ennen kaivosluvan raukeamista sekä hakemuksessa on esitettävä syy määräajan myöntämiselle ja suunnitelma kaivostoiminnan aloittamiseksi tai jatkamiseksi. Edellytyksenä hakemuksen hyväksymiselle on, että hakijan esittämä syytä on pidettävä perusteltuna ja suunnitelmaa riittävän yksityiskohtaisena eikä päätöksestä aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle. Tarkempia säännöksiä hakemuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Jos kaivosalueen hallinta perustuu kaivosluvan haltijan omistukseen tai kiinteistön omistajien kanssa tehtyihin sopimuksiin, kaivosviranomainen voi kaivosluvan haltijan hakemuksesta lykätä kaivosluvan raukeamista vaikka 10 vuoden enimmäisaika on kulunut umpeen. Lisäksi lykkäämisen edellytyksenä on, että luvanhaltija osoittaa, että luvan raukeamista on lykättävä yleisen edun tai muiden erityisten syiden perusteella.

Kaivosluvassa tulee kaivoslain 52 §:n mukaan asettaa määräaika, jonka kuluessa kaivosluvan haltijan on ryhdyttävä kaivostoimintaan tai muuhun sellaiseen valmistavaan työhön, joka osoittaa luvanhaltijan vakavasti pyrkivän varsinaiseen kaivostoimintaan.

Tyynelän kaivospiiriä koskevassa hakemuksessa on kysymys kaivoslain 68 §:n mukaisesta kaivosluvan raukeamisen lykkäämisestä, joka tässä tapauksessa tarkoittaa jatkoajan myöntämistä kaivostyöhön ryhtymiseksi Tyynelä -kaivospiirissä.

Kaivosviranomaisen lausuntopyynnössä olevassa ennakotiedonannossa todetaan, että kaivosviranomainen pitää hakijan esittämää syytä perusteltuna ja suunnitelmaa riittävän yksityiskohtaisena siten, että kaivostoiminnan aloittamiselle on todennäköiset edellytykset, niin kuin kaivoslain 68 §:ssä edellytetään.

Kaivosviranomainen kuuluttaa samanaikaisesti raukeamisen lykkäämistä koskevan asian kanssa myös yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettavien tarpeellisten määräysten tarkistamisen, koska Tukesin 24.6.2014 antaman päätöksen lupamääräyksen 6 mukaan lupamääräykset tarkistetaan ennen varsinaisen kaivostoiminnan aloittamista, kuitenkin viimeistään 1.6.2018.

Kuulemisen perusteena ovat kaivoslain 52.3 §, 108 § ja 109 §.

Kaivosviranomaisen lausuntopyynnössä olevassa ennakotiedonannossa todetaan, että kaivosviranomainen tulee määrittämään Tyynelän kaivospiirille vakuuden suuruuden ja lajin tässä kuultavaa asiaa koskevan päätöksen yhteydessä.

Kaivospiirin raukeamisen lykkäämistä koskeva hakemus

Tyynelän kaivospiiri on osoitettu voimassa olevassa Kainuun maakunta-kaava 2020:ssa kohdamerkinnällä ek kaivos tai kaivostoimintaan tarkoi-

tetuksi alueeksi. Maakuntakaavassa on annettu kaivostoimintaan tarkoitetuille alueille seuraava suunnittelumääräys: ”Alueen käyttöönottoa suunniteltaessa on otettava huomioon toiminnan aiheuttamat ympäristövaikutukset tuotannon aikana ja sen päätyttyä”. Kainuun maakuntakaavaa ollaan parhaillaan tarkistamassa. Maakuntakaavan tarkistamisen yhteydessä tarkastellaan mm. kaivannaisteollisuutta ja maakuntakaavassa osoitettujen kaivostoimintaan tarkoitettujen aluevarausten ajantasaisuutta.

Tyynelän kaivospiirin alue sijaitsee Kainuun liuskejaksolla, jossa sijaitsevat EU-alueen suurimmat hyödyntämättömät talkkireservit. Tyynelän kaivospiiri kuuluu hakijayhtiön malmivaroitukseen Jormua-Mieslahti alueella osana merkittävää talkkimalmikokonaisuutta, johon kuuluvat myös Mieslahden ja Maailmankorven talkkiesiintymät.

Kaivosluvan hakijayhtiön hakemuksessaan ilmoittamana tavoitteena on aloittaa em. alueella sijaitsevien talkkiesiintymien hyödyntäminen ja varmistaa raaka-aineen saanti yhtiön Sotkamossa sijaitsevalle vuodesta 1968 alkaen toiminnassa olleelle talkkitehtaalte.

Tyynelän kaivospiirin kaivostoiminnan keskeiset haittavaikutukset arvioidaan kaivosluvan hakijan laatiman käyttösuunnitelman selvitysosien mukaan kohdistuvan lähinnä maiseman muuttumiseen sekä kaivosvesien pumppaamisesta aiheutuvaan pohjavedenpinnan alenemiseen kaivoksen lähiympäristössä. Muutoksen laajuutta ja haittaa ei ole vielä arvioitu. Kaivoksen rakentamisen aikana kiintoainekuormitus Pohjajokeen voi muuttua. Kaivostoiminnan keskeisimmät haitat ihmisille arvioidaan syntyvän lähinnä pölystä ja melusta kaivostoiminnan ja malmin kuljetuksen aikana. Kaivostoiminnan suurimmat ympäristöriskit liittyvät käyttösuunnitelman selvitysosien mukaan työkonien öljy- ja polttoainepäästöihin sekä alueen vesien laatuun ja metallipitoisuuksiin. Kaivostoiminnan positiiviset vaikutukset liittyvät lähinnä työllisyyteen, ja sen lisääntyvä vaikutus on huomattavin kaivoksen rakentamisvaiheessa.

Kainuun liitto toteaa, että lausuntopyyntöasiakirjoissa on jäänyt vähäiselle huomiolle kaivoshankkeen sijainti pysyvän asutuksen välittömässä läheisyydessä.

Valtioneuvoston kaivostoiminnasta antaman asetuksen (391/2012) 16 §:n mukaan kaivos-lupahakemuksessa tai sen liitteissä on esitettävä mm. selvitys suunnitellun kaivostoiminnan ympäristövaikutuksista ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 25 §:ssä tarkoitettua laajuudessa, kun hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä annetun lain mukaista arviointimenettelyä.

Kainuun liitto pitää tärkeänä, että kaivoslupaharkinnan ja kaivoslupapäätöksen yhteydessä kaivosviranomaisella on käytettävissään riittävät tiedot Jormuan-Mieslahden alueelle kohdistuvan kaivostoiminnan ympäristövaikutuksista (kaivoslaki 5 § ja 48 § 2. mom.) eri kaivoshankkeiden mahdolliset yhteisvaikutukset huomioon ottaen.

Jormuan-Mieslahden alueella on useita talkkiesiintymiä. Näiden esiintymien hyödyntämisessä tulisi harkita kaivostoiminnan vaiheistamista mahdollisten haitallisten ympäristövaikutusten lieventämiseksi tai poistamiseksi.

Kaivostoimintaa suunniteltaessa on tarpeellista kiinnittää erityistä huomiota liikenneturvalli-suuteen ja raskaan malmikuljetusliikenteen järjestykseen.

Kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistaminen

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamiseen."

3) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja maankäyttöasiantuntija Martti Juntunen ovat 19.10.2018 antaneet liikenne- ja viestintäministeriölle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"Lausunto alueellisen junaliikenteen järjestäminen pilottihankkeesta sekä osto- ja velvoiteliikenteen kehittämisestä kaudelle 2020-2022

Liikenne- ja viestintäministeriö ((LVM)) on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa viimeistään 23.10.2018 osto- ja velvoiteliikenteen kehittämisestä ja halukkuudesta ilmoittautua osallistumaan alueellisen liikenteen pilotointihankkeeseen.

LVM suunnittelee rautateiden osto- ja velvoiteliikenteen seuraavaa kautta vuodesta 2020 alkaen. Tulevalla kaudella on tarkoitus pilotoida yhdessä alueiden kanssa alueellista liikennettä sekä tarkastella muutoinkin osto- ja velvoiteliikenteen kokonaisuutta ottaen huomioon alueiden tarpeita.

Hallitus on päättänyt, että rautateiden henkilöliikennepalvelut avataan kilpailulle vaiheittain. Ensimmäisenä kilpailutetaan Etelä-Suomen taajamajunaliikenne. Kilpailutetun liikenteen on tarkoitus alkaa kesäkuussa 2022. Jo ennen kilpailun avaamista on tehtävä ratkaisuja kannattamattoman junaliikenteen tulevaisuudesta, sillä sekä nykyinen LVM:n ja VR:n välinen ostoliikennesopimus että LVM:n päätös VR:lle asetetusta julkisen palvelun veloitteen alaisesta liikenteestä ovat voimassa vuoden 2019 loppuun.

Kilpailun avaaminen on läheisesti kytköksissä alueellisen liikenteen tulevaisuuteen, sillä se muuttaa osto- ja velvoiteliikenteen sopimuskokonaisuutta merkittävästi nykyisestä. Hallitus on myös esittänyt, että maakuntaudistuksen yhteydessä annettaisiin maakunnille toimivalta oman alueensa junaliikenteeseen, jolloin niiden on mahdollista järjestää liikennettä omista tarpeistaan käsin.

Alueellinen pilottihanke

LVM on teettänyt yhdessä Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pirkanmaan maakuntien liittojen kanssa selvityksen, jossa tarkasteltiin alueellisen junaliikenteen järjestämistapoja yleisellä tasolla kansainvälisten esimerkkien pohjalta sekä selvitettiin matkustajapotentiaalia ja liikenteen lisäämismahdollisuuksia mahdollisella pilottialueella. Tässä yhteydessä kävi selväksi, että alueellisen liikenteen järjestäminen vaatii

viranomaisilta uudenlaista osaamista ja tietopohjaa alueellisen junaliikenteen suunnittelua varten.

Uuden ostoliikennesopimuksen ja velvoitepäätöksen valmistelu antaa tilaisuuden tarkastella myös alueellisen liikenteen tulevaisuutta. Valmistelu on tarkoitettu toteuttaa siten, että kuntien ja alueiden tarpeet voidaan ottaa aiempaa paremmin huomioon. Tarkoituksena on selvittää käytännön tasolla, millaisia vaikutuksia alueiden omista lähtökohdista suunnitellulla aikataulurakenteella on kustannuksiin ja matkustusmääriin. Parhaiten tällaista tietoa saadaan konkreettisten kokeilujen avulla.

Pilottihanke voitaisiin käynnistää aikaisintaan joulukuusta 2019 alkaen LVM:n osto- ja velvoiteliikennekokonaisuuksien puitteissa. Se on määrä toteuttaa hakumenettelyllä siten, että esimerkiksi kunnat ja maakuntien liitot voisivat muodostaa yhteenliittymiä ja hakea mukaan pilottiin. LVM valitsee varsinaiseen pilottiin mukaan 1–3 aluetta, joiden kanssa laaditaan yhteiset junaliikenteen aikataulusuunnitelmat. Tämän jälkeen liikennöinnistä pyydetäisiin tarjousta VR:ltä. Pilottihankkeiden tavoitteena tulee olla matkustajamäärien ja joukkoliikenteen kulkutapaosuuden kasvattaminen. LVM vastaisi tässä vaiheessa varsinaisesta hankinnasta, ja maakunnallisesti suunniteltu liikenne olisi osa ministeriön ja VR:n välistä sopimusta. Pilotti kestäisi ostoliikennesopimuksen voimassaoloajan (alustavasti 2,5 vuotta).

LVM:n tavoitteena on löytää pilottihankkeen kautta sellaisia liikennöintikokonaisuuksia, joita voitaisiin liikennöidä myös pitkällä aikavälillä. Lisäksi pilotin kautta halutaan luoda näkymää ja kehittää toimintatapoja, joiden pohjalta mahdollista toimivallan siirtoa maakunnille lähdettäisiin toteuttamaan. Pilotoidun liikenteen jatko riippuu muun muassa maakuntauudistuksen aikataulusta, rautateiden kilpailun avaamisen prosessista sekä junaliikenteen ostoliikennemäärärahoista.

Osto- ja velvoiteliikenteen kehittäminen

LVM pyytää näkemyksiä osto- ja velvoiteliikenteen suunnittelua varten alueen liikkumistarpeista, osto- ja velvoiteliikenteen mahdollisesta tulevasta tarjonnasta, kulkutarpeista ja näihin liittyen kehittämisehdotukset aikataulusuunnittelua varten alueen sisäisen ja alueiden välisen liikenteen osalta sekä tiedot nykyisen junatarjonnan tärkeimmät vuoroista ja merkittävimmistä palvelutasopuutteista.

Alueellisen junaliikenteen pilottihanke

Kainuun liitto toteaa, että annettu lyhyt valmistelu-aika ei anna mahdollisuutta valmistella alueellisen junaliikenteen pilottihanketta. Asia on sinänsä mielenkiintoinen, ja alueen eri toimijat ovat alustavasti ilmaisseet kiinnostuksensa ja valmiutensa asiaan erityisesti Kajaani-Oulu yhteysvälin henkilöjunaliikenteen kehittämiseksi.

Osto- ja velvoiteliikenteen kehittäminen kaudella 2020–2022

Kainuun alueelle on vahvistettu vuosille 2017–2018 joukkoliikennelain (869/2009) 4 §:ssä tarkoitettu joukkoliikenteen tavoitteellinen palvelutaso Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen toimesta 27.1.2017. Kainuun alueelle on tehty matkustustarpeita ja rahoituskehystä vastaava suunnit-

telma Kainuun joukkoliikenteen palvelutasotavoitteista vuosille 2017–2020, joka tarkentaa em. päätöstä.

Kainuun maakunnan alueelle on laadittu kesällä 2018 valmistunut Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelma yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja Liikenneviraston kanssa. Suunnitelmassa on esitetty joukkoliikennettä koskevia kehittämiskohteita, tavoitetta ja tarvittavat toimenpiteet.

Kainuun kautta kulkevat henkilöliikenteen kaukojunayhteydet ovat tärkeä osa laajempaa kaukojunaliikennekokonaisuutta Itä- ja Pohjois-Suomen alueella sekä maan liikennejärjestelmää. Koska käytettävissä ei ole tietoja yksittäisten junavuorojen matkustajamääristä, ei ole tarkoituksenmukaista lähteä arvioimaan yksittäisten junavuorojen tärkeyttä. Kainuuseen saapuvat ja Kainuusta lähtevät junavuorot palvelevat kattavasti erilaisia henkilöliikenteen liikkumistarpeita, ovat Kainuun saavutettavuuden kannalta keskeisiä ja turvaavat osaltaan liikkumisen alueellista ja sosiaalista tasa-arvoa kestävän liikennejärjestelmän avulla.

Henkilöjunaliikenteen palvelutasopuutteista merkittävin koskee Kajaani-Oulu-Kajaani yhteysväliä. Nykyiset kaukojunien vuorot eivät mahdollista päivittäisiä asiointi-, työ- tai opiskelumatkoja Kajaanin ja Oulun välillä. Kainuun liitto esittää uutta arkipäivisin liikennöitävää henkilöjunayhteyttä Kajaani-Oulu-Kajaani yhteysvälille rautateiden ostoliikennesopimukseen. Aikataulun osalta tämä tarkoittaisi junavuoron lähtemistä Kajaanista aamuisin noin klo 06:00 ja paluuvuoron lähtemistä Oulusta ilta-päivisin noin klo 16:00."

4) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja aluesuunnitteluasiantuntija Sanna Schroderus ovat 24.10.2018 antaneet Sotkamon kunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"Lausunto Sotkamon Ilkanmäentien ympäristön asemakaavaluonnoksesta

Sotkamon kunta on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Ilkanmäentien ympäristön asemakaavaluonnoksesta.

Kaavoitettava alue sijaitsee Sotkamon kunnassa Vuokatinvaaran asemakaava-alueella laskettelurinteiden ala-aseman ympäristössä Ilkanmäentien varrella. Asemakaavan muutos koskee korttelia 830, korttelin 831 tontteja 1 ja 6 sekä näihin rajoittuvia katu-, virkistys- ja paikoitusalueita. Asemakaavan muutosalueen pinta-ala on n. 6 ha.

Asemakaavamuutos on käynnistynyt maanomistajien aloitteesta. Kaavamuutoksen keskeisempänä tarkoituksena on selvittää maankäytön tehostamisen ja korkeamman rakentamisen edellytykset suunnittelualueella. Lisäksi kaavamuutoksen tarkoituksena on selvittää Ilkanmäentien varteen sijoittuvan kevyen liikenteen väylän rakentamisen vaatima tilantarve ja edellytykset. Kaavaluonnoksen mukaan matkailurakentamiseen käytettävä rakennusoikeus olisi kaava-alueella yhteensä 13 100 krs-m², joka on noin 10 % (yht. 1 300 krs-m²) suurempi muutettavaan kaavan nähden.

Suunnittelualue sijaitsee lainvoimaisen osayleiskaavan alueella.

Asemakaavaluonnos

Kainuun liitto toteaa tarkennuksena, että Kainuussa on voimassa kokonaismaakuntakaavan 2020:n lisäksi kolme vaihemaakuntakaavaa: Kainuun 1. vaihemaakuntakaava, Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava sekä Kainuun tuulivoimamaakuntakaava.

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa asemakaavaluonnoksesta."

5) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja aluesuunnitteluasiantuntija Sanna Schroderus ovat 31.10.2018 antaneet Kainuun ELY-keskukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"Lausunto maisemanhoitoalueen perustamisesta Sotkamon Naapurinvaaralle

Kainuun ELY-keskus on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa Naapurinvaaran valtakunnallisen maisemanhoitoalueen perustamisesta ja sen pohjaksi laadittavan maisemanhoito- ja käyttösuunnitelman luonnoksesta.

Luonnonsuojelulain nojalla voidaan perustaa erityisiä maisemanhoitoalueita. Niiden avulla vaalitaan mm. luonnon- tai kulttuurimaisemaa sekä alueiden historiallisia erityispiirteitä. Maisemanhoitoalueet perustetaan tiiviissä yhteistyössä paikallisten toimijoiden, kuten kyläyhdistysten ja kuntien kanssa. Maisemanhoitoalueet toteuttavat Eurooppalaista maisemayleissopimusta, joka tuli Suomessa voimaan 1.4.2006. Valtakunnallisesti merkittävien maisemanhoitoalueiden perustamisesta päättää ympäristöministeriö.

Naapurinvaara on luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi ja valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (RKY). Lisäksi alueella on runsaasti arvokkaita perinnemaisemia (niittyjä, hakamaita, metsälaitumia). Peruslähtökohdat maisemanhoitoalueen perustamiselle on tunnistettu ja tunnustettu. Kainuun maakuntakaavassa 2020 alueelle on osoitettu maiseman vaalimisen kannalta valtakunnallisesti arvokas alue.

Maisemanhoito- ja käyttösuunnitelman luonnoksessa on esitetty suosituksia maisemanhoitotoimenpiteiksi. Luonnoksen mukaan alueen rakentamista ohjaa voimassa oleva kaavoitus ja alueella harjoitetaan metsätaloutta entiseen tapaan metsälain mukaisesti.

Sotkamon kunta puoltaa Naapurinvaaran valtakunnallisen maisemanhoitoalueen perustamista (Kunnanhallitus 5.6.2018, §102).

Maisemanhoitoalueen perustaminen sekä maisemanhoito- ja käyttösuunnitelman luonnos

Naapurinvaaran maisemanhoito- ja käyttösuunnitelma-alueilla on voimassa Naapurinvaaran ja Nuasjärven osayleiskaavat, jotka ohjaavat alueiden tarkempaa suunnittelua. Suunnitelmaluonnoksessa tuodaan

esille alueelle osoitetut Kainuun voimassa olevan maakuntakaavoituksen keskeisimmät merkinnät. Kainuun liitto toteaa tarkennuksena, että luonnoksessa esitettyjen merkintöjen lisäksi alueelle on osoitettu maakuntakaavassa valtakunnallisesti arvokas kulttuurihistoriallinen alue, kuusi valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävää perinnemaisemakohdetta, kaksi arvokasta kallioaluetta sekä ohjeellinen ulkoilureitti.

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa Naapurinvaaran valtakunnallisen maisemanhoitoalueen perustamisesta ja sen pohjaksi laaditusta maisemanhoito- ja käyttösuunnitelman luonnoksesta."

6) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja maankäyttöasiantuntija Martti Juntunen ovat 6.11.2018 antaneet Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (Tukes) seuraavan sisältöisen lausunnon:

"Lausunto Kajaanin Jormua 1 kaivospiirin lakkauttamista koskevasta hakemuksesta

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt kaivoslain (621/2011) 37 §:n ja kaivosasetuksen (391/2012) 25 §:n nojalla Kainuun liiton lausuntoa Kajaanin Jormua 1 -kaivospiirin KaivNro 806 lakkauttamista koskevasta hakemuksesta. Ennen asian ratkaisemista Tukes varaa mahdollisuuden esittää muistutuksia ja mielipiteitä hakemuksesta (kaivoslaki 39 §).

Jormua 1 -kaivospiiri sijaitsee Kajaanissa Jormuan kylässä. Kaivospiirin kokonaispinta-ala on 8,94 ha. Kaivospiirin kaivosmineraali on talkki.

Kaivoslain 145 §:n mukaan kaivosoikeuden haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivostoiminnan lopettamistoimenpiteistä kaivosviranomaiselle välittömästi, kun kaivoslain 143 §:ssä (alueen kunnostaminen) ja 144 §:n 1 momentissa (louhittujen kaivosmineraalien, rakennusten ja rakennelmien poistaminen) tarkoitetut toimenpiteet on olennaisilta osin tehty.

Kaivoslain 146 §:n mukaan saatuaan 145 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kaivosviranomaisen on järjestettävä lopputarkastus, jollei sitä ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Lopputarkastuksessa on todettava, ovatko 143 §:ssä ja 144 §:n 1 momentissa tarkoitetut toimenpiteet olennaisilta osin tehty, sekä arvioitava yleisten ja yksityisten etujen turvaamisen kannalta välttämättömät seikat.

Lausuntopyynnön mukaan kaivosviranomaisen tulee suorittamaan tarkastuskäynnin kaivospiirin alueelle 30.10.2018. Alueen tulee olla yleisen turvallisuuden edellyttämässä kunnossa.

Kaivosviranomaisen tulee pyytää kaivostoiminnan harjoittajan selvityksistä ja lopputarkastuksesta laaditusta tarkastuskertomuksesta lausunto noudattaen vastaavasti, mitä 37 §:ssä säädetään kaivoslupahakemuksista pyydettävistä lausunnoista. Asianosaisten kuulemiseen lausuntojen johdosta sovelletaan, mitä 42 §:ssä säädetään.

Kaivosviranomaisen on tehtävä kaivostoiminnan lopettamispäätös, kun 143 §:ssä ja 144 §:n 1 momentissa tarkoitetut toimenpiteet on olennaisilta osin tehty siten kuin yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi on

tarpeen.

Kaivostoiminnan lopettamispäätöksen sisältöön sovelletaan, mitä 56 §:n 1 momentissa säädetään lupapäätöksen sisällöstä. Päätökseen tulee liittää lopputarkastuksesta laadittu tarkastuskertomus.

Kaivostoiminnan lopettamispäätös annetaan noudattaen, mitä 57 §:ssä säädetään lupapäätöksen antamisesta. Päätöksestä tiedotetaan noudattaen, mitä 58 §:ssä säädetään lupapäätöksestä tiedottamisesta.

Kaivostoiminnan lopettamispäätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään (kaivoslaki 147 §).

Kaivostoiminnan lopettamispäätöksessä on annettava yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeelliset määräykset lopettamistoimenpiteiden täydentämisestä määräajassa, kaivosalueen ja kaivoksen apualueen seurannasta, 144 §:n 2 momentissa tarkoitetuista rakennuksista ja rakennelmista sekä muista yleisten ja yksityisten etujen kannalta välttämättömistä seikoista.

Kaivostoiminnan harjoittajalla on oikeus päästä kaivosalueelle ja kaivoksen apualueelle 1 momentissa tarkoitettujen velvoitteiden toteuttamiseksi.

Päätöksessä on määriteltävä se kaivoksen vaikutusalue, jolla saattaa yleiseen turvallisuuteen tai haitallisten ympäristövaikutusten ehkäisemiseen liittyvistä syistä olla tarpeen rajoittaa maankäyttöä. Kaivosviranomaisen on huolehdittava, että tästä vaikutusalueesta tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään. Käsiteltäessä kaivoksen vaikutusalueella rakentamis- tai muita hankkeita koskevia lupahakemuksia tulee asiassa toimivaltaisen viranomaisen tarvittaessa pyytää kaivosviranomaiselta lausunto (kaivoslaki 148 §).

Kaivosviranomaisen lausuntopyynnössä olevassa ennakkotiedonannossa todetaan, että kaivostoiminnan harjoittajan tulee toimittaa kaivosviranomaiselle kaivoskartta. Kaivoskartan tulee osoittaa, miten pitkälle kaivosalueella tehdyt kaivostyöt ovat edistyneet. Kaivoskartan sisällöstä määrätään kaivosasetuksen 11 §:ssä.

Kun kaivostoiminnan lopettamispäätös on lainvoimainen, kaivostoiminnan harjoittajan käyttö- ja hallintaoikeus kaivosalueeseen sekä käyttö- ja muu oikeus kaivoksen apualueeseen lakkaavat. Samalla kyseiset alueet palautuvat korvauksetta kiinteistön omistajan haltuun (kaivoslaki 149 §).

Kaivospiirin raukeamisen lykkäämistä koskeva hakemus

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa kaivospiirin lakkauttamista koskevaan hakemukseen."

7) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja aluesuunnitteluasiantuntija Sanna Nikola-Määttä ovat 12.11.2018 antaneet Kainuun ELY-keskukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"Lausunto Terrafame Oy Nikkeli- ja kobolttisulfaattien tuotannon yva-se-

lostus

Kainuun ELY-keskus on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Terra-fame Oy:n nikkeli- ja kobolttisulfaattien tuotannon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma). Kainuun ELY-keskus toimii hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettelyn) yhteysviranomaisena. Hankkeesta vastaa Terra-fame Oy.

Ympäristövaikutusten arviointi perustuu lakiin 252/2017 ja asetukseen 277/2017. Lain mukaan arviointi kohdennetaan merkittäviin ympäristövaikutuksiin. YVA-menettelyn tarkoituksena on vähentää hankkeen haitallisia vaikutuksia, edistää kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia ja lisätä tietoa päätöksenteon tueksi.

Arvioitavat vaihtoehdot

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan kolme vaihtoehtoa.

VE0: jossa akkukemikaalihanketta ei toteuteta. Metallintuotantoa jatketaan ja kehitetään nikkelin enimmäisvuosituotannolla 37 000 t Pohjois-Suomen aluehallintovi-rastossa vireillä olevan ympäristölupahakemuksen mukaisesti. Päätuotteena on nikkeli-kobolttisulfidi.

VE1: tämän hetkisen lopputuotteen jalostusastetta nostetaan lisäämällä nykyiseen tuotantoprosessiin nikkeli- ja kobolttisulfaattien valmistus nikkeli-kobolttisulfidista. Nikkeli-sulfaatin määrää olisi 170 000 t ja kobolttisulfaatin määrä 7 400 t vuodessa. Tuotantoprosessin päävaiheita ovat paineliuotus, uutto ja kiteytys. Kiteytysvaihe toteutetaan höyrynkierätystekniikalla ja se edellyttää nykyisen höyryntuotannon lisäämistä. Höyryntuotannon tarve VE1:ssä on 18 MW ja sen lisäksi nikkeli- ja kobolttisulfaattien valmistus edellyttää nykyisen happilaitoksen laajentamista. VE1:ssä on kaksi alavaihtoehtoa VE1A ja VE1B, jotka eroavat toisistaan höyryntuotannossa käytettävän polttoaineen suhteen. Vaihtoehdossa VE1A nykyisen voimalaitoksen yhteyteen rakennettaisiin uusi nestekaasukattila. Vaihtoehdossa VE1B tehdasalueelle rakennettaisiin uusi arina- tai leijupetitekniikkaan perustuva kiinteän polttoaineen kattila.

VE2: vastaa vaihtoehtoa VE1, mutta kiteytysvaihe toteutetaan suoraviivaisella höyry-yn läpivirtaustekniikalla, mikä kuluttaa enemmän höyryä. Tarvittava höyry tuotettaisiin 47 MW:n kiinteän polttoaineen kattilalla. Polttoaineena toimivat ensisijaisesti puhdas puuperäinen polttoaine ja jyrshinturvet. Lisäksi arvioidaan kaivoksen omassa toiminnassa syntyvää jätteestä valmistetun kierrätyspolttoaineen hyödyntämistä.

Ympäristövaikutusten arviointiselostus

Ympäristövaikutusten arvioinnin tuloksena on todettu, että vaihtoehdot VE1A, VE1B ja VE2 ovat toteuttamiskelpoisia eivätkä hankevaihtoehdot olennaisilta osin poikkea ympäristövaikutuksiltaan toisistaan. Vaikutusten osalta on tunnistettu, että vaihtoehdoilla on kielteisiä vaikutuksia liikenneturvallisuuteen johtuen lisääntyvästä raskaasta liikenteestä. Arvioinnin tuloksena on todettu, että vaikutusta voidaan lieventää parantamalla liikenneturvallisuutta Kontinjoen koulun lähellä rakentamalla tarvittavat kevyen liikenteen väylät. Ammoniakin varastointiin ja käsittelyyn mahdollisesti liittyvien poikkeustilanteiden vaikutukset kohdistuvat kai-

voksen työturvallisuuteen ja asukkaiden kaivoksen toimintaan kohdistuvien huolien lisääntymiseen. Arvioinnissa on todettu, että vaikutuksia voidaan lieventää ja ehkäistä akkukemikaalitehtaan prosessin huolellisella suunnittelulla, avoimella tiedottamisella, säännöllisellä seurannalla ja valvonnan tulosten kertomisella.

Kainuun liitto pitää tärkeänä, että aluetalousvaikutukset on kuvattu arviointiselostuksessa. Hankkeella todetaan olevan todennäköinen merkittävä myönteinen vaikutus aluetalouteen.

Kainuun liitto muistuttaa, että kaivosalueen ja tuotannon jatkuvassa kehittämisessä huomioidaan aluetta koskeva EK-merkintä ja sen suunnittelumääräys: "Alueen käyttöönottoa suunniteltaessa on otettava huomioon toiminnan aiheuttamat ympäristövaikutukset tuotannon aikana ja sen päätyttyä".

Kainuun kokonaismaakuntakaavan tarkistaminen on parhaillaan käynnissä. Meneillään on kaavaehdotuksen valmistelu. Mahdolliset maakuntakaavan tarkistamiseen liittyvät maankäyttötarpeet tulisi olla tiedossa kevääseen 2019 mennessä.

YVA-selostuksessa on esitetty riittävän selkeästi hankkeen ympäristövaikutukset, arvioinnin epävarmuustekijät ja keinot lieventää tai ehkäistä haitallisia vaikutuksia. Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta."

Lisätietoja lausunnosta nro 1 antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 ja lausunnoista nro 2-7 suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen, puh. 044 710 0864 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee asian tiedoksi.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisu- vaatimus- viranomai- nen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. §:t 165-166, 173-177, 179 Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä Kainuun kunnan jäsenet. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään: Kainuun maakuntahallitus, Kainuun liitto, Kauppakatu 1, 87100 Kajaani (avoinna: ma-pe klo 8.00 - 15.00), sähköposti: kainuunliitto@kainuu.fi Kainuun liitto ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvallisuudesta. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen (Kuntalaki 134 §).
Oikaisu- vaatimusaika	Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on toimitettava Kainuun liiton kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä. <i>Asianosaisen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluessa kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa, katsotaan asianosaisen saaneen tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. <i>Kunnan jäsenen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
Oikaisu- vaatimuksen sisältö ja sen toimittami- nen	Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi: – oikaisun vaatijan ja kirjelmän tekijän nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa – päätös, johon haetaan oikaisua – se, millaista oikaisua vaaditaan – millä perusteella oikaisua vaaditaan. Oikaisuvaatimus on oikaisun vaatijan tai muun oikaisuvaatimuksen laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä (sähköistä allekirjoitusta ei vaadita).

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. §:t 163-164, 167-172, 178, 180 Seuraavista päätöksistä ei saa hakea muutosta valittamalla, oikaisuvaatimuksella tai hallintoriita-asiana, jos asia koskee virka- ja työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (KvesL 26 §). §:t
--------------------------------	---

Liitetään pöytäkirjaan

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella hallintovalituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saavat päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosaiset sekä Kainuun kuntien jäsenet. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että: 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä; 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen. Valitusaika on 30 päivää. Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksiannosta. Tiedoksianto katsotaan saapuneeksi perille 7 vuorokauden kuluessa sen lähettämisestä. §:t
	Valitusviranomainen: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189, 90101 OULU Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Valituskirja	Valituskirjassa on ilmoitettava - valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtä väksi - muutosvaatimuksen perusteet Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.
Lisätietoja	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

Liitetään pöytäkirjaan

MUUTOKSENHAKUOSOITUS HANKINTAPÄÄTÖKSESTÄ

Oikaisuvaatimusohje

§:t _____

Oikaisuvaatimusoikeus	Yllämainittuihin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös kohdistuu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä Kainuun kuntien jäsenet. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä tarkoituksenmukaisuus- että laillisuusperusteella.
Oikaisuvaatimusviranomai- nen	Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite: Kainuun maakuntahallitus Kainuun liitto, Kauppakatu 1, 87100 Kajaani Sähköposti: kainuunliitto@kainuu.fi
Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen	Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.
Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi: - oikaisun vaatijan ja kirjelmän laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa - päätös, johon haetaan oikaisua - miltä osin päätökseen vaaditaan oikaisua ja oikaisu, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - oikaisuvaatimuksen perusteet. Oikaisuvaatimus on oikaisun vaatijan tai muun oikaisuvaatimuksen laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaisella ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä (sähköistä allekirjoitusta ei vaadita).
Lisätietoja	Ohjeet hakemusosoituksesta markkinaoikeudelle lähetetään asianosaiselle pöytäkirjanotteen mukana.
Muutoksenhakukielto	Koska ylläoleviin päätöksiin voidaan tehdä Kuntalain 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, päätöksiin ei sa hakea muutosta valittamalla.